

ÖRÖMHÍR

A DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE LAPJA

„Ne féljete! Íme, nagy örömet adok tudtul nektek és az lesz majd az egész népnek. Ma megszületett a Megváltó nektek, Krisztus, az Úr” (Lk 2,10-11).

Túrmezei Erzsébet: Karácsonyeste

Karácsonyeste, hangulatok szállnak...
fehér hópelyhek... fehér angyalszárnyak...
Szelíd meleggel van szívünk tele.
Aztán – megyünk tovább, sötét lesz újra,
csillag nem ég, utunk hóval befújja
bús életünknek dermesztő tele.

Karácsony este... Ó, csak gyermekemlék!
Szívünk kérdezve ver: Emlékezel még?
És éled, újul sok csodás mese
Aztán megyünk tovább. Reánktipornak
szürkén a gondok, hogy mit hoz a holnap,
és nem kísér már az emléke se.

Karácsonyeste. Csoda! Vég és kezdet.
Világosság és élet született meg,
hol halál volt csak, naptalan sötét.
Élet, Aki az életét letette,
s szent szeretettel fel magára vette
a megváltásnak emberköntösét.

Karácsonyeste! Csoda! Új teremtés!
A kegyelem, az élet megjelent és
kincseivel, lelkem, feléd siet.
Egyedül, árván tovább mért haladnál?
Van Megtartód, akit ha megragadtál,
kegyelem, élet, minden a tied!

1932

Emberszerető jóságotokat ismerje meg mindenki

IMPRESSZUM

Kiadja: a Debrecen–Nyíregyházi
Egyházmegye

Felelős kiadó: Felföldi László
általános helynök

Főszerkesztő: Kovács Ágnes
Öröm-Hír Szerkesztőség:
4024 Debrecen, Varga u. 4.

Telefon: 06-52-530-451,
06-30-240-1482

E-mail: sajtoiroda@dnyem.hu

Fotó: Kovács Ágnes

Nyomda: Rexpo Kft.

Felelős vezető: Rác János

Nyíregyházán ünnepi műsorral, szentmisével zárult a Katolikus Karitás „Egymillió csillag a szegényekért” című országos szolidaritási akciója december 11-én, advent harmadik vasárnapján, az örvendezés ünnepén. Az egyhetes jótékonyági akcióba több mint 200 helyszínen lehetett idén bekapcsolódni. Az eseményen többek között részt vett Palánki Ferenc megyéspüspök, Bosák Nándor nyugalmazott püspök atya, Écsy Gábor atya, a Katolikus Karitás országos igazgatója, Zagya Richárd, igazgatóhelyettes és Mészáros László egyházmegyei igazgató is.

Az ünnepség hangversennyel kezdődött a Magyarok Nagyasszonya-társzékesegyházban, közreműködött a templom kórusa, a Szent Imre Gimnázium és Általános Iskola és a Görögkatolikus Általános Iskola énekkara. Ezután került sor a város főterén az adventi gyertyagyújtásra, ahol Palánki Ferenc megyéspüspök, Jászai Menyhért alpolgármester, Gáspár László énekes közösen gyújtották meg az adventi koszorú harmadik gyertyáját. Közben a Karitászsátra előtt az önkéntesek égő mécsesekből csillagformát raktak ki, ezzel is felhívva az emberek figyelmét az akcióra, majd a kezdeményezés során kiosztott gyertyák megáldása következett, ahol közreműködött a pusztadobosi énekkar.

Az „Egymillió csillag a szegényekért” akció a lelkekben mérhető, abban, hogy az üzenet, amit a szervezet munkatársai országszerte közvetítettek, hogyan talált visszhangra, a gyertya fénye hogyan csillogott vissza a tekintetekben.

Egy héten keresztül több mint kétszáz helyszínen, tereken, templomokban, vásárokon szorgoskodtak a Karitás önkéntesei, hogy felhívják az emberek figyelmét a nálunk szegényebekre, akikre oda kell figyelni, akiknek segíteni kell. Több százezer emberhez eljutott ez a felhívás. Az akció bezárult, de nem záródhat be az a feladat, küldetés, ami keresztény mivoltunkból fakad. Továbbra is tegyük a jót, mert felelősek vagyunk embertársainkért – fejezte be gondolatait az igazgató.

Isten nem azért szeret bennünket, mert megérdemljük. Mi se azért segítsünk embertársainknak, mert megérdemli, hanem, mert rászorul

A társzékesegyházban bemutatott közös hálaadó szentmisén Palánki Ferenc megyéspüspök mondott homíliát.

„Keresztelő János meghirdette az ítélő Messiás eljövételét: „Térjete meg, mert elközelgett a mennyek országa” (Mt 3,2) „A fejsze már a fák gyökerén van. Minden fát ugyanis, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak és tűzre vetnek” (Mt 3,10), és amikor börtönbe kerül, hallja a tanítványoktól, hogy Jézus szóba áll a bűnösökkel, irgalmas szeretettel vesz körül mindenkit, és egyáltalán

Écsy Gábor atya, országos vezető a záróeseményen elmondta: a Karitás munkája nem fejezhető ki százalékban.

nem a haragvó ítélete látszik, amelyet ő, az előhírnök meghirdetett, hanem csak a szeretet. Ezért bizonytalanodik el, és kérdezi Jézustól a tanítványokon keresztül, hogy „Te vagy az eljövendő, vagy mást várunk?” (Mt 11,3)

Jézus visszaüzent: „Menjetelek, s adjátok tudtul Jánosnak, amit hallotok és láttok: Vakok látnak, sánták járnak, leprások megtisztulnak, süketek hallanak, halottak feltámadnak, a szegényeknek pedig hirdetik az evangéliumot” (Mt 11,4-5). Ha végiggondoljuk ezt a választ, akkor észrevesszük, hogy a felsorolásban Jézus a szegényekről nem úgy szól, mint ahogyan logikusan következne (süketek hallanak, halottak feltámadnak, a szegények meggazdagodnak...), hanem azt mondja: a szegényeknek hirdetik az evangéliumot. A szegények készségebb lélekkel fogadják Isten üzenetét. Az aki a gazdagságot keresi, soha nem elégszik meg vagyonával, még gazdagabb akar lenni, s csak ezzel törődik. Neki nem öröm, hanem félelem a meggazdagodás.

Általában mindenki szegénynek tartja magát, mégis tudunk másokon segíteni, mert vannak körülöttünk szegényebbek is, mint mi vagyunk. Nemcsak fölfelé kell tekinteni.

Nem kell egy előzetes feltételnek megfelelni ahhoz, hogy az evangélium nekünk is szóljon. Mindenkinek örömhír: a vaknak, látónak, sántának, sportolónak, szegénynek és gazdagnak

egyaránt. Nem akkor válik örömhírré, ha teljesített valamit, hanem már most az. Ha az Isten szeretetét feltételhez kötnénk, szánalomra méltó lenne a mi hitünk, istenkapcsolatunk. Istent nem azért szeretjük, mert teljesíti a kérésünket, mert segít rajtunk, hanem azért, mert Ő a szeretet forrása, és ebbe a forrásba, szeretetáramba mi is belekapcsolódunk. A szeretet az a végtelen érték, amely mindannyiunk számára örömhír. Isten szeret bennünket, belőle merítünk, és adunk másoknak. Ő az élet teljességét ajándékozza mindenkinek, aki hisz benne, odafordul hozzá, és befogadja a szeretetét.

Az örömhír mindenkire érvényes

Az evangélium, az örömhír nem más, mint maga Jézus Krisztus, akire várkozunk. Ő szól hozzánk, és szíven talál az üzenetével. Nem a kéréseinket fogja teljesíteni, hanem az élet teljességét fogja nekünk megadni. Ehhez az kell, hogy megnyissuk a szívünket, és rádöbbenjünk arra, hogy minden élethelyzetben tudunk másokért tenni valamit. Az örömhír mindenkire érvényes.

A Karitás munkatársai belső indíttatásból szervezik évről évre ezt az akciót, mert tudják, sok szegény éhezik karácsonykor is, és gyermekek ezrei nem kapnak ajándékot a szeretet ünnepén. Nem tudjuk a világ gondjait megoldani, de azt a keveset, ami rajtunk múlik, megtesszük, és a szeretet csodáit maga az Isten viszi majd végbe, mert „Nagyobb boldogság adni, mint kapni.”

(ApCsel 20,35). Milyen nagy dolog, ha valakit tudunk önzetlenül szeretni és minden élethelyzetben valakiért élni, az életén könnyíteni, még akkor is, ha bűnösök vagyunk, ha emberi korlátaink megakadályoznak ebben, főként, amikor azt mondjuk: nem segítünk, mert nem érdemi meg az illető. Ekkor meggyőző bennünket az isteni szeretet, az evangélium örömhíre, hiszen nem azért kell segíteni, mert megérdemi, hanem azért, mert rászorul, mert embertársunk, és azért, mert bűnösök vagyunk, és az Isten mégis szeret bennünket.

2000 évvel ezelőtt Péter apostol, aki hirdette az evangéliumot, elmondta, jó az Isten, szeret az Isten, de háromszor tagadta meg őt. Pál apostol szintén hirdette az Isten országát, de előtte üldözte a keresztényeket. Mégis hitelesek voltak. Nem voltak tökéletesek, egyikük sem húzhatta ki magát, de megtehetette, amikor azt mondta: nagyon bűnös vagyok, de Isten szeret engem, szíven talált az Ő örömhírével, és így én is tudok másokon segíteni.

Egymillió csillag, egymillió ember hitének a fénye. „Ha lesz egymillió imádkozó magyar, nem féltém a jövőt” – mondta Mindszenti József bíboros. Ha lesz évről évre egymillió ember, aki az adományával, szeretetével megajándékozza a másikat, felgyújtja hitének fényét, és beragyogja a bűn sötétségével terhelt világot, akkor nem kell féltenuünk a jövőt. Ez az igazi öröm.

*A szentbeszédet lejegyezte:
Kovács Ágnes*

Egy éve az egyház- megye szolgálatában

Ferenc pápa egy évvel ezelőtt, 2015. szeptember 21-én nevezte ki Palánki Ferenc segédpüspököt a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye püspökének. A főpásztor megyéspüspöki szolgálata 2015. november 14-én vette kezdetét, amikor a debreceni Szent Anna-székesegyházban az ünnepélyes megyéspüspöki beiktatáson kihirdették a kinevezésről szóló Pápai Bullát.

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye híveinek nevében köszönjük Palánki Ferenc püspök atya eddigi munkáját, és további életére, szolgálatára Isten bőséges áldását kérjük.

„Te, Tisztelendő Testvérünk, mivel értelmi és lelki adományaid, valamint a lelkipásztorkodásban való jártasságod által méltónak bizonyultál arra, hogy az egyházmegyét kormányozd, a Püspöki Kongregáció tanácsát meghallgatva, legfőbb Apostoli hatalmunknál fogva felmentünk téged a korábbi fídelomai címzetes püspöki Szék és a már említett segédpüspöki szolgálat alól, és kinevezünk a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye püspökének annak minden jogával és kötelezettségével együtt.”

„...Végül, tisztelendő Testvérünk, a rád bízott híveket úgy vezesd, hogy ők mindennap emlékezzenek Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus ezen szavaira: „Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki eszik ebből a kenyérből, örökké élni fog” (Jn 6,51).

A Szentlélek világossága és öröme, valamint a Magyarok Nagyasszonya oltalma legyen mindenkor veled és a rád bízott és nekünk oly nagyon szeretett Egyházzal.

(Kelt Rómában, Szent Péternél, az Úr 2015. esztendejében, szeptember 21-én, Szent Máté Apostol és Evangélista ünnepén, Pápaságunk harmadik évében. Ferenc pápa)

Sajtóiroda
Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

S. O. S. Kézzel fogható a szeretet az erdő közepén

A 16 gyermekes fülöpi Maczó család az erdő mélyén él 7 km-re a falutól, távol a világtól, mindentől, ami a civilizációt jelenti. A gyerekeket sokszor csak a szeretet melengeti a hidegben, fagyban. Iskolás, óvodás gyermekek kelnek útra napról–napra az erdőből, de ma már iskolabusz könnyíti a terhükön. Korábban előfordult, hogy télen gyalog indultak neki a napnak, és már reggel 7 órakor az óvoda előtt ácsorogtak a kicsik; és nem tudni, mi csalta ki szemükből a könnyet, a szél, vagy a hideg okozta fájdalom. Ebbe a mindennapos teherbe, nyomorba a gyerekek talán bele is fáradnak, mire elballagnak az általános iskolából, és ezért sem akarnak továbbtanulni, nap mint nap elhagyni távoli otthonukat. De már ezt sem tehetik meg sokáig, mert a nehéz sorsú gyerekekért – joggal – hivatalos szervek is aggódnak, és annak veszélye fenyegeti őket, hogy elveszítik egymást, családjukat.

Kedves Olvasó! Közös erővel segíthetünk a gyerekeknek, akik megérdemlik az esélyt a családban maradáshoz. „Csak az elveszetteket lehet megmenteni...”, írja Thomas Merton.

„Az Emberfia azért jött, hogy keresse és üdvözítse, ami elveszett” (Lk 19,10). A Maczó szülők is tehetnek jelen körülményeikről, talán csak azzal, hogy nem ismerik az életvezetés szabályait. Egy dolog viszont megdobbantja az odalátogató szívét, az ártatlan gyermekek tekintete, és az az egymás iránti szeretet, ami ott szinte kézzel fogható. Az Emberfia rajtunk keresztül akar segíteni ennek a családnak, bennünket is megajándékozva, hiszen, aki ad, sokkal többet kap vissza, így a Maczó gyerekek szeretete a mi szívünk melegéhez is hozzá tesz karácsony táján.

Az 1800 lelkes Hajdú-Bihar megyei Fülöpöt vendégszerető emberek lakják, kisebb részük még a tanyavilág csendes, békés világát éli. A tanyákon a házak nagy része már lakatlan, néhol a növénynyel benőtt kerítések, omladozó falak üzennek, hogy egykor ott is boldog emberek nevetésétől volt hangos az utca. A még kint élő családok többnyire szétszórta, egymástól 2 km-nyi távolságra laktak.

A falutól 7 km-re, az erdő mélyén, végtelenül szegényes körülmények között lakó 16 gyermekes Maczó családnak sincs szomszédja; kerítés nélküli otthonuk beolvad az erdő csendjébe.

Portájukon két épület áll, a népes család mégis csak az alig 30 m²-es, fürdőszoba nélküli, egy helyiségből álló kisebb házban érzi jól magát, különösen a hidegebb hónapokban, ahol a meleget csak a fűzésre is alkalmas sparhelt adja. Adja, de nem tartja, így a házikó szabad égre nyíló vékony ajtaján hamar kiszökik a meleg. Esténként így nem marad más hátra, mint egymás melege igencsak szoros közelségben, hiszen három nagy franciaágy biztosítja az esti nyugovó helyét az egész családnak, amely – asztal híján – alkalmas az étkezésre, de a gyerekeknek a házi feladatok elkészítésére is. Nincsenek bútorok, játékok, könyvek, képek a falon, csak a gyerekek tekintetében lehet gyönyörködni. Az embernek elfacsarodik a szíve, ha meglátja a nehéz körülmények között élő nagy szemű lurkókat. Lehetne jobb életük is, olyan, amilyen kortársaiknak, még akkor is, ha a szüleiknek nincs rá igényük, pénzük, lehetőségük, mert nem tudják, hogyan és miből kellene azt kialakítani, mivel őket sem tanította meg erre senki.

A 42 éves Piroska és férje, a 45 éves Tamás 25 éve házasságuk, mindkettőnek ez az első házasságuk, és édes szüleik a 16 gyermeknek. Azt gondolom, ilyen körülmények között megmaradni egy-

Maczó Tamás
és felesége, Piroska
családjuk körében

más hűséges szeretetében, vállalva a gyermekeket, bátorságra vall. Persze, van, aki ezt felelőtlenségnek tartja. Piroska erre a kérdésre csak ennyit mond: „Egyet sem tudtam volna elvetetni.”

Benjámín Tamás 1,5, Rikárdó 3, Veronika 4, Csaba 5, Szabaszián 6, Renátó 8, Brigitta 9, Ervin 10, Alex 13, Roland 15, Rebeka 17, Boldizsár 19, Krisztofer 20, Zsanett 22, Tamás 23, Piroska 25 évesek. A két legnagyobb gyermek már családot alapított, kirepült a fészekből, így már csak 16-an hajtják álomra fejüket az erdő közepén megbúvó hajlékban.

Amikor meglátogattam őket, Benjámín éppen a 22 éves Zsanett ölében pihengetett, a rangidős lány igyekszik levenni édesanyjáról a hétköznapi feladatokat terhet, akinek a főzés és mosás kitölti az egész napját. István épp a boltból érkezett meg, kosarában csak kenyeret láttam, de másnap is csak ennyire telik. Veronika – édesség híján – vízzel összekevert kristálycukrot kanalaz a bögréből. Úgy 50-60 évvel ezelőtt cukros vizes kenyér jelentette az édességet. Mint látható, van, ahol még ma is ez édesíti a napot. Az édesanya életét súlyos szívbetege is nehezíti; már többször volt halálközeli állapotban, a gyermekek így az élet törekenységét is

megtapasztalhatták, és talán ezért nem fontos számukra semmi, csak a család iránti szeretet, az összetartozás. Az odalátogató ezt a különleges atmoszférát érzi meg. Mindannyiunk, Hutóczky Péter, a falu polgármestere, Popovics Ferencné, a helyi általános iskola igazgatója és jómagam egybehangzó megdöbbentő tapasztalata, hogy a Maczó család minden tagja kivételes módon szereti egymást. Szinte kézzel fogható a szeretet ott az erdő mélyén.

Mielőtt először meglátogattam a családot, munkatársaim között rögtönzött adománygyűjtést szerveztünk, előkerült

tartós élelmiszer, ruhanemű és egyéb adomány. Odaérkezvén vártam, hogy a gyerekek megrohazzák az autót, és kíváncsi szemek lepik el az adományokat, mint ahogy ez lenni szokott. Mindenki kijött a ház elé, illendően üdvözöltek, bevitték a csomagokat, kinek mi fért el a kezében, és szó nélkül lerakták az egyik sarokba, majd leültek az ágy szélére és hallgatták a beszélgetésünket. Fegyelmezettek voltak, nem civakodtak, csöndben beszélgettek és szeretettel voltak egymás iránt, miközben éhesen várták, hogy elkészüljön kedvenc vacsorájuk, a krumplis tészta.

A gyerekek az egyházmegyénk fenntartása alatt működő fülöpi Néri Szent Fülöp Katolikus Általános Iskolához tartoznak. Már a tanévnyitón felfigyeltünk érzékenységükre, amikor az elsős gyermekek közül egyedül csak Maczó Szebasztján sírt, aki kiszakítva érezte magát az addig megszokott szeretetteljes milióból. Nem sokáig tartott a kétségbeesése, mert nagyobb testvére vigasztaló ölelése újra visszaadta biztonságát. Ez a jelenet is arról tanúskodik, hogy mérhetetlen szegénységükben a végtelen kézzelfogható szeretetében élnek meg napjaikat.

Az igazgatónő elmondta, amikor az egyik Maczó gyereket kisebb baleset érte az iskolában, elvitte a kórházba, és csak sötétedéskor tértek haza a családhoz. Már nagyon várták őket. A késői órák ellenére a család apraja-nagyja a ház előtt állt, örvendeztek, és azzal is kifejezték testvérük iránti szeretetüket, aggodásukat, hogy mindannyian igyekeztek őt megérinteni.

A gyermekek jó tanulók, közepes, négyes átlagot is elérnek, az iskolába mindig felkészülten érkeznek. Ennek ellenére az igazgatónő sajnálatát fejezte ki, hogy nem élnek a továbbtanulás lehetőségével. Az édesapa az erdőn alkalmi munkákat vállal, ebből igyekszik eltartani a családot. Csatlakozott már hozzá a nagyobb fiú is, aki az iskolapad helyett az erdőt választotta, és ugyanígy a nagyobb lánytestvérük is inkább otthon maradt. A 7. osztályos Roland szeretne szakmát tanulni, a tanárai is erre bátorítják, de nem tudjuk, kitarthatóságát mellett.

A gyermekek a nyári iskolai táborokban, kirándulásokon sem vesznek részt. Talán azért, teszi hozzá az igazgatónő, mert nem tudnak úgy megjelenni, mint a társaik, nincsen tisztálkodási felszerelésük, rendes ruhájuk, emiatt szégyellik magukat, és inkább otthon maradnak.

Az iskola szoros kapcsolatot tart a családdal, többször előfordult, hogy meglátogatták őket, és adományokkal (bútorok, használati tárgyak, háztartási gépek) segítették életüket, de időközben mindezek eltűntek az otthonukból. Nem kérdeztem rá, de látva életüket, becsületességüket, elképzelhetőnek tartom, hogy vagy olcsón eladnak mindent a megélhetésük biztosításáért, vagy akaratuk ellenére mások elveszik tőlük. Ők ott védtelenek az erdőben, ahol szó szerint farkastörvények uralkodnak.

Piroska, az édesanya elmondta, szeretik a fülöpi polgármestert, jó ember, többször segített már rajtuk. Hutóczky Péter, a falu első embere is nagy szeretettel van a rászorulókat iránt. Kérdésünkre elmondta, az önkormányzat már korábban is segített a családnak. Néhány évvel ezelőtt beköltöztették őket a faluba, de a család egy hónap után visszament az erdőbe. Talán mert nem fogadták be őket a falu lakói, a szomszédok, pedig a szülők a maguk módján tisztességre és becsületességre nevelik a gyerekeket. A rendőrséggel eddig soha nem volt dolguk, a nagyobb fiúk sem keveredtek verekedésbe, vagy más, rájuk nézve terhelő szituációba.

„Az én szívem kicsike, nem fér abba semmi se, csak a kicsi Jézuska, meg a szép Szűz Mária. Órangyalkám szépen kérlek, bűntől, bajtól őrizd meg. Életemben légy vezérem, halálomban állj mellettem. Ámen.” A megkeresztelt gyermekek szüleikkel együtt hangos imádkozással zárják a napot. De nemcsak este fohászkodnak, hanem útban az iskolabuszon is. A sofőr elmondta, amikor először beültek a buszba, kérte őket, hogy imádkozzanak, azóta szó nélkül elkezdik az imát, amikor elindul az autó.

Imáikban mára már megfogalmazódik az a kérés is, ami a család egyben maradásáért szól.

Piroska és Tamás, bár nagy bennük a szeretet egymás és gyermekeik iránt, azt már is tudják, hogy felelőtlenül döntöttek, amikor visszaköltöztek az erdőbe. Ennyi gyermekkel a napi megélhetés is gondot okoz, lakásvásárlás tehát szóba sem jöhet. Sajnos, ami még ennél is rosszabb, a gyermekek papírajai sincsenek rendezve, így több gyermek után családi pótlékot sem kapnak. A legnagyobb aggodalmuk viszont a gyámhatóság vizsgálata, – amely a gyermekek érdekeit nézve jogosan – ki akarja emelni őket ebből a családból, hogy méltóbb körülményeket biztosítsanak nekik. Ismerve a családot közösen arra gondolunk, a szeretet szakadna szét, ha a gyerekek elszakadnának szüleiktől, testvéreiktől, amit nem pótolna semmilyen komfortosabb körülmény.

Ennek ismerete tettekre sarkallt bennünket, és a fülöpi önkormányzat előjáróival arra az elhatározásra jutottunk, közös erővel segítünk a Maczó családnak, hogy ismét beköltözhesse a faluba, ahol – a közmunkaprogram segítségével – támogatást, napi szintű életvezetési tanácsadást nyújtanának nekik, esélyt adva egy emberségesebb életre, amely a kitörést, továbbtanulási lehetőséget és jobb, biztonságosabb életfeltételeket jelentene.

Kedves Olvasók!

A Maczó családnak ez az utolsó esélye az egyben maradáshoz.

Kérem, hogy a karácsonyi ajándékok közé tegyék oda imáikat, felajánlásukat, adományait, hogy megmenthessük őket a szétszakítottságtól. A Maczó családnak szánt felajánlásait a következő számlaszámra küldhetik:

**Debrecen–Nyíregyházi
Egyházmegyei Karitás
10702071-18792069-52000001
HU18-1070-2071-1879-2069-5200-0001
Közlemény rovatba beírandó:
Maczó család**

Érdeklődni:

Öröm-hír Szerkesztőség
Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye
Püspöki Hivatala
424 Debrecen, Varga u. 4.
Tel.: 30/240-1482

Kovács Ágnes

Kölcsönös cseréről van szó

A szegénység az evangélium közép-pontjában foglal helyet. Ha kivonánk a szegénységet az evangéliumból, nem értenék meg semmit Jézus üzenetéből.

Szent Pál a korinthusi egyházzal szólva rámutat igazi gazdagságukra: „Amint mindenben kitűntök: hitben, szóban, tudásban, minden buzgóságban s az irántunk érzett szeretetben, tűnjetek ki a jótékonyságban is.” (2Kor 8,1–9 Szent Pál gyűjtést hirdetett meg a korinthusi egyházban a jeruzsálemi egyház számára, amelynek a szegénység nehéz pillanataival kellett szembenéznie.)

Ha olyan gazdag a szívetek, tele van buzgalommal, szeretettel, Isten szavával, Isten ismeretével, akkor ez a gazdagság

jusson el a zsebetekig is. Ez egy arany-szabály. Amikor a hit nem jut el a zsebekig, nem valódi hit. A gazdagság és a szegénység szemben állnak egymással.

A jeruzsálemi egyház szegény, gazdasági nehézségekkel küzd, de gazdag, mert birtokolja az evangéliumi örömhír kincsét. Ez a szegény jeruzsálemi egyház gazdagította a korinthusi egyházat az evangéliumi örömhírel; az evangélium gazdagságát adta oda neki.

A szegénységből gazdagság fakad: kölcsönös cseréről van szó. Ez tehát a „szegénység teológiájának” alapja. Jézus Krisztus, a gazdag szegénnyé lett, leereszkedett értünk. Ez tehát az első boldogság jelentése: „Boldogok a lelki szegények.” Szegénynek lenni annyit

jelent: hagyjuk, hogy Krisztus gazdagsága gazdaggá tegyen.

Amikor segítjük a szegényeket, nem a keresztény jótékonyság cselekedeteit hajtjuk végre. Ez jó tett, emberi tett, de nem az a keresztény szegénység, amelyről Pál prédikál. A keresztény szegénység azt jelenti, hogy én adok a szegénynek az enyémből, nem a feleslegesből, hanem a szükségesből is, mert tudom, hogy ő gazdaggá tesz engem. Miért gazdagít engem a szegény? Mert Jézus maga mondta, hogy Ő a szegényekben van – nyomatékositotta a pápa.

(Részlet Ferenc pápa június 16-án a Szent Márta-házban mondott homíliájából.)

Forrás: Magyar Kurír

A szegények nem függeléket jelentenek, hanem teológiai kiindulási pontot

Az ENSZ Közgyűlése 1992-ben a szegénység elleni küzdelem világnapjává nyilvánította október 17-ét. Ez a nap a szegénység és a nyomor felszámolásának szükségességére hívja fel a figyelmet minden országban.

A szegénység elleni küzdelem világnapjának gondolata Joseph Wresinski atyától, az ATD Negyedik Világ Mozgalom alapítójától származik. (ATD: aide à toute détresse – segítség mindenfajta nyomorúság ellen).

Joseph Wresinski francia katolikus pap (1917–1988) mélyszegénységben élő családban, lengyel apa és spanyol anya gyermekeként született a franciaországi Angers-ban. Papi hivatását alapvetően meghatározta, hogy születésétől kezdve megtapasztalta a legmélyebb nyomorúságot, s – újraértelmezve az evangéliumot – lelkipáosztorként szinte mindvégig a nincsteleneket szolgálta. 1957-ben Noisy-le-Grand hajléktalan-telepén, a legnehezebb körülmények között élő családokkal együtt létrehozta az ATD Negyedik Világ Mozgalmat, amely azóta világszerte elterjedt, és – állandó munkatársai, valamint önkéntesei révén – csaknem harminc országban segíti a legrászorultabbakat.

Hite szerint az egyház „maga a szegénység, megvetettség, kirekesztés; ő

a világ fekete báránya, számkivetettje. Emiatt a mindenki által leginkább megvetett és leginkább kirekesztett nép mellé kell állnia”.

Idén október 17-én tartották Bolognában a Reti della carità (A karitászhálói) elnevezésű, szegényekkel foglalkozó olaszországi szervezeteket tömörítő hálózat konferenciáját. A megnyitón Matteo Zuppi bolognai érsek a következő szavakkal fordult a résztvevőkhöz: „Amikor az egyház és a keresztény ember rá akar találni a saját arcá-

ra, nem tehet mást, mint hogy elindul a szegény ember felé. A szegények iránti szeretet teszi az egyházat katolikussá, vagyis egyetemessé.”

„A szegények nem függeléket jelentenek, hanem teológiai kiindulási pontot” az egyház megújulásához – ezt hangsúlyozta a II. vatikáni zsinat, és ezt emeli ki Ferenc pápa is, amikor azt mondja, egy „szegény és szegényekért élő egyházat” szeretne – tette hozzá a bolognai érsek.

Forrás: Magyar Kurír

A KRISZTUSI IRGALMASSÁG BELETARTOZIK A KÖZÉLETBE, A KATONAÉLETBE IS

A katonák védőszentjére, Szent Mártonra emlékezett a Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandár 24. Bornemissza Gergely Felderítő Zászlóalj álmománya 2016. november 11-én a debreceni Megtestesülés-templomban, amely egyben a zászlóalj helyőrségi temploma is.

A zászlóalj zenekaruk kíséretében vonult át a debreceni Kossuth-laktanyából a templomba. Szentesi Csaba őrnagy, tábori lelkész, görög katolikus parochus nyitotta meg az ünnepséget, és köszöntötte a jelenlévőket, köztük Kajári Ferenc ezredest, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat Felderítő Csoportfőnökségének megbízott csoportfőnökét és Rumi Zoltán ezredest, a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság Felderítő Főnökségének főnökét és Dr. Krakomperger Zoltán teológiai tanár, debreceni plébánost.

Szentesi Csaba atya bevezető gondolatában elmondta, nagyra értékeli és tiszteli a katonák helyállását, hazaszeretetét, önfeláldozását. A tábori lelkész kérte, Szent Márton ünnepén fohászokodjanak Isten áldásáért és védőszentjük közbenjárásáért szolgálatukra, életükre, családjaikra. Ezután egy rövid párbeszédet idézett, amely a II. világháború után a koncentrációs táborból kiszabadult két ember között hangzott el.

– Te még gyűlölöd a németeket? – kérdezte az egyik.

– Hát persze! – hangzott a határozott válasz.

– Akkor Te még mindig fogoly vagy – mondta szomorúan a társa.

A harag, a gyűlölet fogva tart. Megköztözött kézzel, szívvel nem lehet szabadon élni. Szentesi Csaba tábori lelkész kérte a katonákat, Szent Márton ünnepén legyen az a szándék is bennük, hogy a harag, gyűlölet helyett a helyzet elfogadása, a megbocsátás domináljon a szívükben.

A tábori lelkész később elmondta, a jelenlegi migrációs helyzet – a közvetlenül és a híradásokon keresztül is tapasztalt nehézségein túl – a katonák lelkében, magánéletében is súlyos károkat okozott.

Krakomperger Zoltán atya Tours-i Szent Márton, a katona életét állította példaként a jelenlévők elé.

„Az 1700 évvel ezelőtt született szent az akkori római provinciában, Pannóniában, Savaria (ma Szombathely) katonai támaszponton született. Édesapja római tiszt volt, akit a római császár rendelete

hazánk nyugati területére vezérelte. Szent Márton édesapja élt és halt a hadviselésért, és ezt a fiú gyermekébe is belecsöpögtette, aki 15 éves koráig Itáliában Ticinumban (ma Pavia) nevelkedett, majd innen a római katonaság szolgálatába állt. 15 évesen már felnőtt férfiembernek számított.

20 évvel később jelentkezik a hittanulók közé. Életét a továbbiakban is a hadviselésben akarta leélni, de többé nem a fegyverforgatásban, hanem síkra szállt mindazért, ami életet ad az embernek, természetfölötti, kegyelmi, lelki életet. Ez a Krisztusba vetett hit, amely minden embert megkülönböztetés nélkül egybe kapcsol.

Mielőtt megkeresztelkedett volna, sor került egy különleges találkozásra a mai Franciaország területén, Amiens városának határában, ahol katonatársai jelenlétében a tiszti rangját jelképező bíborszínű köpenyének a felét megosztja egy didergő koldussal, akit a fagyhalál fenyeget. Ez híven tükrözi Szent Márton lelkületét.

Az ókori római katonaságnál a tiszti rangot kifejező bíborszínű köpeny fele a kincstáré volt, a másik felével szabadon rendelkezhetett az, aki azt viselte. Ez a magyarázata annak, amiért köpenyének csak a felét vágja le és teríti a fagyhalál végett életveszélybe kerülő koldusra.

Szent Márton tiszteletben tartotta saját korának törvényeit, ugyanakkor nem feledkezett meg arról, hogy kötelessége a bajba jutott ember nyomorúságán segíteni. Ez időszerű korunkra nézve is. Szükséges az a szemlélet, hogy ne a törvény semmibe vétele árán segítsék másokon. Engedjem érvényesülni a törvény által meghatározott keretet, mert az biztonságot,

stabilitást ad az emberek közösségének. Ugyanakkor nem zárhatom be a szívemet, a nyomort, ínséget szenvedő emberrel szemben.

A felebaráti szeretet ebben a jelenetben az irgalmasság alapját öltötte magára. Szent Márton születésének jubileumi esztendeje egybeesett az irgalmasság szentévével. Márton a krisztusi irgalmasság megtestesítője. Mint ahogyan a katonák életük során már oly sokszor tanúsíthatták benső vezérlésnek tulajdonítva azt, hogy a bajba jutott emberen segítettek akár szóval, tettel, vagy mindkét eszközzel, így ezáltal Krisztust vitték az emberek közé.

A krisztusi irgalmasság nemcsak a vallásos környezet társadalomtól elzárt területére való, hanem radikálisan beletartozik a közéletbe, a katonaéletbe, minden olyan közösségbe, amely az ember javát hivatott védelmezni” – fejezte be gondolatait Dr. Krakomperger Zoltán teológiai tanár, plébános.

A zászlóalj Szent Márton-ünnepén közreműködött a Helyőrségi Zenekar.

Kovács Ágnes

A köpenymegosztás

Az egykor Kelet-Berlin területét képező Reinickendorf kerületében 1973-ban Tours-i Szent Márton (316–397) tiszteletére szenteltek templomot. A patrónust ábrázoló kb. 150×150 cm-es, egyik oldalfalat díszítő kép Johannes Grützke (szül. 1937) festőművész alkotása, amelynek címe: **Köpenymegosztás**.

A jelenetet a festő Amiens fallal körülvett városának egyik kapuja elé helyezte. Tél van; hó fedi a földet. A háttérben egy lombdíszt veszített fa magasodik az ég felé. Egy római katona szállt le a lováról, és kardjával kettévágja a katonai rangját jelző köpenyét, hogy a földön fagyoskodva guggoló mezítelen koldus vállára terítse.

A Szent Mártont ábrázoló katona a fagyoskodó ember testéhez méretezi a köpeny felének a hosszát, hogy valóban elég legyen számára. Szt. Mártonnak is szüksége lett volna a teljes köpenyére a fagyos, téli időben. Köpenyének megosztásával most az ő karjai csupaszok, kitevé magát a megfagyás kockázatának. Szt. Márton alakjának mimikai és gesztikai ábrázolása értésünkre adja, hogy őt most csak az azonnali segítségadás eszménye vezeti, hiszen a koldus arcának, láb- és kézujjainak ábrázolásán jól kivehető, hogy a fagy már sebeket ejtett rajta.

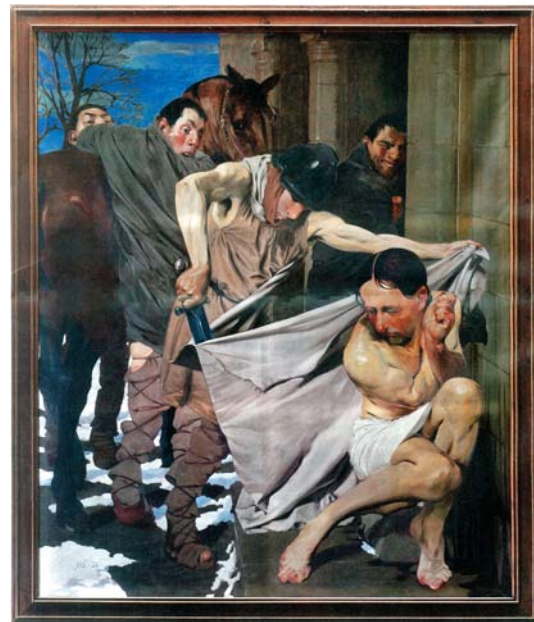
A köpenymegosztás idején Márton még a római császár fiatal katonája. Ezt jól ábrázolja izmos alakja és fiatalnak megfestett arca. A téma számos korábbi ábrázolásának évszázados hagyományában azt fedezhetjük fel, hogy Márton a lován ülve marad, és onnan – a koldus felé hajolva – köpenyének egy csücskét adja a koldusnak. Ettől a festészeti hagyománytól különbözik Johannes Grützke alkotása, amelyen Mártont magas lováról leszállva festette meg.

A kíséretét képező három katona ábrázolásán jól látszik, hogy csodálkozó értetlenséggel szemlélik azt, amit Márton irgalmasságból véghez vitt. A kíséretében lévő legények közül a ló jobb oldalán álló a nyeret igazgatja, nekünk hátat fordít, tágra nyílt szemekkel és félig tátott szájjal nézi a történést. A ló bal oldalán álló katona nyakát nyújtva vizsgálódik, hogy ő is lászon valamit. A harmadik katona – grimaszt vágva – erőtel-

jesen ökölbe szorított kézzel markolja meg magán köpenyét, és eltűnőben van a kapubejárat sötétjében – jól kivehető ellentétben Márton szélesre tárt karjával.

Ez a három katona tanúja annak a rendkívüli cselekedetnek, amely világos színekkel kiemelve az előtérben mintegy színpadon szemlélhető. A festő az ábrázolt személyek arcjátékát és mozgását – beleértve a ló mozgását is – egy összetett és dinamikus jelenetbe állította a világos és sötét színek pontos kalkulációjával.

Az irgalmasság ezen cselekedetét a festő a szociális realizmus iskolájának – amely válaszként állt elő a „szocialista realizmusra” – eszközeivel vitte vászonra. Hiszen, ha jól megfigyeltük, felfedezhetjük, Johannes Grützke Mártonnak nem festett a szentek ábrázolásában megszokott dicsfényt. Nincs rá szükség, hiszen

az irgalmasság ezen és minden más cselekedete önmagában hiteles, és gyakorlóját is hitelesíti emberségében – szemben a közízlés és – mentalitás könyörtelenségét terjesztő széles áramlatával.

Dr. Krakomperger Zoltán
plébános, teológiai tanár

Savariai Szent Márton

Jubileumi emlékkötetet jelentetett meg a Szent Márton-év alkalmából a nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége nyíregyházi csoportja és a Bessenyei György Irodalmi és Művelődési Társaság.

A kiadványban olvashatjuk Jankovics Marcell: *Az ég kárpitja meghasad* című írását, amelyben Szent Márton emlékét idézi meg, az *Érdi kódexben* fennmaradt eredeti szöveget, *Dicsőséges Szent Márton pispoknak* legendáját teljes terjedelmében. *Tatár Szuzanna: Lúd, újbor, vesszőzés* című írása a Márton-napi néprajzi hagyományokat foglalja össze.

A kötet összeállítója, Csermely Tibor részleteket közöl egy regényes életrajzból. Az emlékkötet írásait Erdő Péter bíborosnak *Szent Márton megmutatja az isteni szerezet szépségét* című prédikációja zárja, melyet Pannonhalmán 2015. november 11-én, az emlékévet megnyitó szentmiséjén mondott el.

Az alábbiakban Csermely Tibor: *Szent Márton az irodalomban* című írásából közlünk részletet.

ÁLOM A JÖVŐRŐL

Egy alkalommal a bazilikában a diakónus azt a bibliai részt olvassa fel, ahol Jézus így beszél: „*Ha tökéletes akarsz lenni, add el mindenedet, amid van, add oda a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben. Ezután jöjj és kövess engem!*” Villámként hasítottak lelkébe ezek a szavak. Vajon Jézus szavai csak

annak az ifjúnak szóltak, aki őt kérdezte, vagy neki, a római törzstiszt fiának is? Vajon ez az az út, amelyre Jézus őt vezérelni akarja, hogy koldus szegényen legyen Krisztus követője?

A püspök a prédikációjában két történetet is elmond, hogy voltak, akik minden vagyonukat a szegényeknek adták, és ők a pusztaságban, magányban, remeteségben éltek. Később többen csatlakoztak hozzájuk, és szerzetesi életformában imádták az Istent és szolgálták embertársaikat.

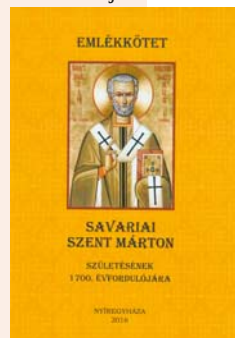
Márton lelkesülten hallgatta a püspök szavait, azok úgy hatottak rá, mintha közvetlenül Isten szavát hallaná; mintha őt is a teljes szegénységben és lemondásban való életre hívná.

Este, lefekvéshez készülődve, barátjának arról beszél, hogy ő is remete akar lenni a thébai sivatagban, vagy szerzetes az egyiptomi kolostorban. Mindenét elhagyja, s lovával, Glóriával indul el az új élete felé.

Barátja számárságnak tartja ezt a tervét, hiszen Jézus szavai csak a kiváltságosoknak szólnak. – Jót nevetnének rajtad, ha te, mint római ifjú, beállítanál szerzetesnek!

Márton nehezen tud elaludni, de reggel megnyugodva ébred, úgy érzi, hogy ő még éretlen arra, hogy szerzetes legyen. Barátja mondja ki a jövőjét: – Te katona leszel! – S később talán szerzetes is – teszi hozzá Márton.

Dr. Csermely Tibor

Szükségünk van még az angyalokra? (1. rész)

Az angyalok felértékelésének mennyi jelével szembesülhetünk korunkban. Kétes hírnevű kiadók számos olyan könyvet forgalmaznak, amelyek tanúsítják: az angyalok újrafelfedezésének korszaka ránk köszöntött. Talán, mert a racionalizmus módszerével kisöpört égi haza nem gyakorolt/gyakorolna vonzást emberek jelentős részére? Ennek a hiánynak lázas kiegyenlítésére tett próbálkozás pozitív eredményeként ezt az ezotériába menekülő hiszékenyek vallják – tűntek fel a művészetileg értéktelen, pszeudo – angyalábrázolások, és terjedtek el angyalfogadás szertartásai. Ezekről várják a teológiai hittel semmit vagy nagyon keveset kezdeni tudó embertársaink megkeseredett és céltalan életük megédesülését és újra célra irányulását.

Mely érvek szólnak az angyalok létezése mellett?

Bizonyítékokat még a Biblia sem nyújt nekünk. A bizonyítás feladatát az angyal-teológia (angelológia) látja el. A Szentírás minden probléma nélkül előfeltételezi a mennyei seregek létezését. Az angyalok tisztán szellemi természetű teremtett személyek, akiket Teremtőnk saját értelemmel és szabad akarral ajándékozott meg. Az angyal szavunk tisztséget jelöl, és kül-

Jan van Eyck, Gábel arkangyal – Madrid

detést jelent. Küldöttekként az angyalok Isten tervét és akaratát hozzák az emberek tudomására, és mentenek meg embereket különféle veszedelmekből (vö. Zsid 1,14).

Az összes angyal együtt alkotja isten ‘mennyei udvartartását’. A szeráfok (héber sarap = égni) bensőleg égnek Isten szeretetétől és dicsőítésétől. Izaiás könyve 6. fejezetében olvasható látomás alapján Isten dicsőségét zengik a háromszor szent énekükkel. A kerubok (akkád karabu = imádkozni, áldást mondani) őrzik az élet fájához vezető utat (vö. Ter 3,24), viszik az Úr szekerét a trónussal (vö. Ez 1; 10), őrzik a frigszekrényt (vö. 1Kir 8,6-9); négy arcuk és négy szárnyuk van (vö. Ez 1). A kerubok alakjának leírása emlékeztet a babilóni paloták védőszellemeinek szobraira. Isten uralma szolgálóiként abban érdekeltek, hogy azt elterjessék. A Jel 4-ben felfedezhetjük a szeráfok és kerubok azonosítását egymással.

Az Ószövetség későn létrejött irataiban megtalálhatjuk, hogy egyes angyaloknak szimbolikus neveket adtak: Miháel – Ki olyan, mint az Isten? (vö. Dán 10, 13; 12, 1; Jud 9; Jel 12); Gábel – Isten ereje vagy Isten erősnek mutatkozott (vö. Dán 8, 16; 9, 21; Lk 1, 19,26) és Ráfael – Isten meggyógyít (vö. Tób 12, 12-15).

Jézus életét keretbe foglalják az angyaljelenségek: fogantatása (vö. Lk 1,26-38); világra jötte (vö. Lk 2,8-14) és feltámadása hírül adását ők végzik el (vö. Mk 16,5-7 és párhuzamos helyek). Jézus nyilvános működése idején igehirdetésében tanúsítja a mennyei seregek létezését (vö. Mt 18,10; Mk 13,32). A szaddúceusok tagadták – a feltámadás mellett – az angyalok létezésének lehetőségét, ellentétben a farizeusokkal, akik mindkét vallási igazságot képviselték (vö. ApCsel 23,8). Szent Lukács kétrészes történeti műve második részében, az Apostolok Cselekedeteiben az angyalok szolgálják az ősegyház igehirdetését, elterjedését és megerősödését (vö. ApCsel 12,7k).

Az angyalok létezése hitvallásunk részét alkotja

A zsidóság és kereszténység Biblián kívüli apokrif iratgyűjteményében kü-

Gábel arkangyal a budapesti Millenniumi emlékmű főalakja

lönböző nevű angyalokról értesülhetünk. Az újplatonikus filozófia szellemi környezetében Aeropagita Dénes – Kr. u. az V. sz. végén vagy a VI. sz. elején – megalkotta az angyal-teológia művelésében az angyalok három egységre osztott egyenként három karból álló hierarchiáját tulajdonságaik és rendjük szerint: szeráfok, kerubok és trónusok – uralmak, erők és hatalmak – fejedelemségek, főangyalok és angyalok (vö. Kol 1,16).

Az angyalok létezését Egyházunk hitvallása ekképpen szólaltatja meg: „Hiszek az egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében.” A ‘menny’ kifejezés magában foglalja az angyalok istenszolgáló és embersegítő közösségét. Az angyalok tevékenységét tanúsító bibliai helyek összességének vizsgálata alapot vet annak a felismerésnek, hogy sem az Ó-, sem az Újszövetségben az angyalokba vetett hit nem a teremtett világ természeti jelenségeinek és erőinek a magyarázatára szolgál. Ellentétben az ókori Kelet világképével, amelyben angyalok mozgatták az égiteket, irányították a szelek járását és a villámlást, a Bibliában az angyalok létezésébe vetett hit mélységesen teológiai természetű: Isten

örök dicsőségének teremtett visszfényei ('lenyomatai'), eltölti őket az Ő soha meg nem szűnő dicsósítése és üdv szerző cselekvésének szolgálata az emberek között. Ez által váltak az üdv történet és üdvrend megemlékezésre méltó résztvevőivé, akik továbbra is segítségül hívhatók.

Ajánlott irodalom: Jean Danielou,

*Az angyalok és küldetésük az egyház-
atyák szerint*, Jel Kiadó, Budapest,

1997; *Angyalok őriznek*, Szent Gellért
Egyházi Kiadó, Szeged, 1991.

Leonardo da Vinci: Angyali üdvözlés
Dr. Krakomperger Zoltán
plébános, teológiai tanár

Szent Mihály, Szent Gábor és Szent Rafael főangyalok

szent Mihály

Mind a zsidó, mind a keresztény hagyományban a legnagyobb az angyalok közül. A lázadó angyalok elleni harc vezére volt az égben, mely harc során a bukott angyalok letaszítottak a mennyből (Jel 12,7–9). Mihály az ószövetségi választott nép védőangyala lett, és Isten újszövetségi népe védelmezőjeként is tiszteljük.

Mózes testét halála után angyalok temették el ismeretlen helyre (MTörv 34,5–7), nehogy a zsidók bálványként tisztelhesék. Mihály főangyal volt az, aki viaskodott a sátánnal, védve Mózes testét (Júd 1,4–10). Ő az az angyal is, aki Dánielnek megviszi a hírt a szabadulásról és az óvásról (Dán 10,21–11,1; Dán 12,1–4).

Nagy Szent Gergely pápának Hadrianus császár mauzóleuma felett jelent meg a bűnbánati körmenet közben 590-ben, jelezve a nagy pestisjárvány végét. Ennek emlékét őrzi az Angyalvár tetején látható szobra.

Szintén híres búcsújáróhely a normandiai Mont-Saint-Michel. A legenda szerint az arkangyal 708-ban Avranches püspökének álmában háromszor megjelent, és kérte, hogy építsen tiszteletére egy óceáni sziklaszigeten kápolnát.

Szeptember 29. a római Szent Mihály-bazilika fölszentelésének emléknapja. Ez a nap vált Nyugaton Szent Mihály ünnepévé.

Szent István magának és királyi házána örök üdvösségére Mihálynak

szentelte a veszprémi székesegyházat (1009). A főangyal a patrónusa a váci és az erdélyi, valamint társpatrónusa az egri egyházmegyének is.

„Szent Mihály arkangyal, védelmezz minket a küzdelemben; a sátán gonosz kísértései ellen légy oltalmunk! Esedezve kérjük: *«Parancsoljon neki az Isten!»* Te pedig, mennyei seregek vezére, a sátánt és a többi gonosz szellemet, akik a lelkek vesztére körüljárnak a világban, Isten erejével taszítsd vissza a kárhozat helyére! Ámen.” (XIII. Leó pápa imája)

szent Gábor

A Szentírás szavai szerint az Úr előtt álló hét főangyal egyike (Tób 12,15; Lk 1,19). Szerepüket hasonlítják a hétágú gyertyatartóhoz: Isten világosságát terjesztik a történelem szentélyében. Jelképezik a Szentlélek hét ajándékát vagy a hét szentséget is.

Gábor vitte hírül a hívatottaknak Isten terveit. Dánielnek megjelent a fogása idején, s megmutatta neki az üdv történet fejlődését, a nagy birodalmak harcait és pusztulását, Izrael szabadulását és a Messiás eljövendő országát; megmagyarázta látomásai értelmét (Dán 8,16–26; Dán 9,21–27).

Zakariásnak megjelenve a jeruzsálemi templomban hírül adta Keresztelő Szent János születését és a megváltás elérkeztét (Lk 1,11–20). Magáról ekkor

mondta: „*Én Gábor vagyok, s az Úr színe előtt állok.*”

Názáretben Mária számára a megtestesülés hírét vitte Gábor angyal. Szavait idézzük minden Üdvözlégy imádságban (Lk 1,26–45).

Ünnepe a II. vatikáni zsinatig március 24-én, Gyümölcsozó Boldogasszony vigíliáján volt. A három főangyal ünnepét a zsinat helyezte egy napra.

szent Rafael

Egyike a hét angyalnak. Ő az, „aki mindig kész arra, hogy az Úr színe elé lépjen”. A Bibliában csak Tóbiás könyvében szerepel, az ifjú Tóbiás kísérőjeként (Tób 12,15). Nehéz helyzetekben segít, gyógyít, ártalmatlanná teszi a démonot. Az utasok, a zarándokok és a földi zarándokúttját járó egyház védelmezője.

A II. vatikáni zsinat előtt október 24-én emlékeztek meg róla.

Istenünk, te csodálatos bölcsességgel elrendezed az angyalok és az emberek szolgálatát. Engedd, hogy angyalaid, akik a mennyben folytonosan szolgálnak neked, itt a földön szüntelenül oltalmazzák életünket. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Forrás. Magyar Kurír
(bh)

Isten álma az én hivatásom

Miserando atque Eligendo – „megkönyörült és kiválasztotta” (Mt 9,9). Ferenc pápa jelmondatával rendezett Nemzetközi Hivatáspasztoráció Konferenciát a Klérus Kongregáció 2016. október 19–21. között Rómában, a Boldog Michael Rua-házban.

Mintegy 250 fővel, köztük Beniamino Stella, a kongregáció bíboros prefektusa, Alberto Suárez Inda Morelia, Mexikó bíboros érseke, Vinko Puljić, szarjevói bíboros és Vincent Gerard Nicholas, westminsteri bíboros érsek részvételével rendezték a konferenciát. Országonként 2-3 meghívott vendég vett részt, hazánkat Palánki Ferenc debrecen–nyíregyházi megyéspüspök és Törő András püspöki titkár képviselte. A tanácskozás előkészítésben segítséget kértek az egyes országok püspöki konferenciáitól, hogy képet kapjanak a hivatások helyzetéről. Minden országnak egyedülálló a helyzete, viszont világviszonylatban az elmondható, hogy a hivatások kultúrájának kialakítása minden területen komoly munkát és tudatosságot igényel. A konferencia előadásai ehhez kívántak irányt mutatni a résztvevőknek.

A hivatások kérdéséről, kultúrájáról Törő András püspöki titkárral beszélgetünk.

Időszerű a hivatások tisztázásának kérdése. Miért?

Több szempontból is. 2018-ra Ferenc pápa színódust hív össze „A fiatalok hit- és hivatástisztázása” címmel. Legutóbb a családról volt egy rendes és egy rendkívüli színódus; záródokumentumaként született az Amoris Letitia című kötet. Ennek folytatása lesz tulajdonképpen a 2018-as színódus, aminek mintegy előkészítője volt ez a nemzetközi tanácskozás.

A színódus a hivatás felismerésére irányult. Papi, szerzetesi vagy minden más hivatásról beszélhetünk most?

A bevezetőben Stella bíboros leszögezte, elsősorban nem a papi és szerzetesi hivatásokról beszélünk, hanem a hivatásról, mint meghívottságról, amely kivétel nélkül minden embernek szól. Arra tért ki, hogy minden megkevert ember meghívott ember, és aki

meghívott, az már meghívó is. Mi vagyunk szólítva a keresztségünk által, de ez nem azt jelenti, – mint ahogyan a hitről beszélünk –, hogy folyamatosan és velünk együtt növekszik korban, bölcsességben, hanem az első pillanattól van a hivatásunk. Egyszerűbben fogalmazva, nincs selejtes ember, mert mindenkinek van küldetése, és egyik sem kevésbé értékes, mint a másik. Értékében, fontosságában egy családanyai és a papi hivatás között sem lehet különbséget tenni, hiszen minden hivatás arról szól, hogyan tudjuk a földi éltünkben Isten tervét beteljesíteni, és ezáltal más embereket is meghívni. Tehát a meghívottságból hogyan tud az ember a meghívói állapotba kerülni.

A mi kultúránkban a legszembetűnőbb a papi hivatás csökkenése. A szekularizáción túl mi ennek az oka?

Nincs hivatástudat-kultúra ma Magyarországon. A fiatalok nemcsak a papi hivatást nem ismerik fel, de más hivatást sem. Általános céltalanság jellemzi őket. A családot mint hivatást is kevesebben választják, a házasságok nagy százalékban sajnos válással végződnek. Ma annak kultúráját éljük, hogy csak bizonyos életszakaszban élnek együtt az emberek. A német szóhasználatban ezt úgy mondják: „der Lebensabschnittspartner”: életszakasz partner; ez ma-

gában hordozza az időlegességet. A kapcsolat addig tart, amíg mindkettőnek jó, nincs végérvényesség, véglegesség, és ennek egyik fő oka – amely általában a fiatalok identitásválságának is oka –, hogy nincsenek örök távlatok. Ha nincs örök célunk, akkor véglegesen a földön is fölösleges keresni. Nincs igény a végérvényességre szóló elköteleződésre, arra, ami egy életen át tart. Ha nincs életünket kitöltő hivatásunk, akkor életünket kitöltő örömeink sincsenek. A maradandó örömet, boldogságot csak áldozathozattal tudjuk megszerezni. Ha csak egy életszakaszra keresünk partnert, annak a szakasznak csak apró múló boldogságai lehetnek, viszont mély, igazán megélt boldogságok nem, mert kimarad belőle a kereszthordozás. Ha nincs kereszthordozás, akkor nincs feltámadás, ami az igazi boldogságot hozza meg. Ha egy kapcsolat, vagy hivatás, házasság megküzd, képes megharcolni, túljutni a mélyponton, akkor annak a kapcsolatnak lesznek gyökerei, lesz miből táplálkoznia.

Én hiszem azt, hogy vallásgyakorló fiatalok körében megjelenik a papi hivatás gondolata. Valószínű azért, mert az ember lelke mélyén van egy elköteleződés iránti vágy valahová akar tartozni. Inkább a megpróbáltatások, a hétköznapi kereszthordozások azok, amik eltántorítják az embert.

Az a cél, hogy meglássuk, meglátassuk az örök célokat, ami felé jó törekedni. A céltalanságomból az Isten hív meg engem egy hivatásra. Ha nem látom a végső célt, ami az Istennel való találkozás – a hivatásomban pedig Istennel találkozom –, akkor nagyon nehéz.

Az ember sokszor a hivatásában is elbizonytalanodik, felteszi magának a kérdést, az Isten álmát valósítja-e meg. Honnan tudjuk, hogy a helyünkön vagyunk?

Az ember szinte állandóan krízishelyzeteket él át a hivatásban. Ez gyakori állapot, a baj akkor kezdődik, ha megszokja a krízist, és nem akar kilépni belőle. Ha keresem a kiutat a krízisből, az mindig előre visz, mert közben tapasztalatot szerzek önmagamról is, hogy egy adott szituációban hogyan viselkedtem, amikor sikerült a krízisből kilépni. Az élet olyan, mint az Isten és az ember közös tánca. A táncban van, aki vezet, és ha a partnere követi a lépéseit, akkor a tánc harmonikus és örömteli lesz. Ezt a táncot az Isten vezeti.

„Az igazi szabadság az a képesség, hogy mindig, tévedés és hiba nélkül a valódi jót válasszuk. A szabadságot ezért csak úgy találhatjuk meg, ha tökéletesen alávetjük magunkat Isten akaratának és Vele egyesülünk.”

[Thomas Merton]

A konferencia mit javasol, a hivatáskultúra alakítását, hivatásgondozást milyen intézményesített forma segítheti?

A Vatikán irányelveket, nem kidolgozott terveket mutat a részegyházak felé, a püspöki karok felé. Javasolták az egyházmegyei hivatásgondozó központok kialakítását, de itt sem csak a papi hivatásra gondolunk, amit a konferencia folyamatosan kiemelt. Nem fizikai, központokra, hanem olyan intézmények létrehozására gondol akár – iskolákban, egyházmegyei programokon belül –, ahol tudnak a fiatalok kihez fordulni, kérdésekre választ kapni. Ezek ma is működnek:

plébániai ifjúsági csoportok, egyházi iskolák, egyházmegyei ifjúsági rendezvények, találkozók. Fontos a hivatás tisztázása, ami azt jelenti, hogy érzek magamban valamit, konfrontálódok az Istennel, és felismerem, akarja-e az Isten azt, amit én akarok. Tudni kell elengedni a saját gondolataimat.

Hogyan lehet ezt felismerni?

Erre időt kell szánni, Isten előtt imádságban lenni, és hagyni, hogy az Isten megszólítsa az embert. Ez minden más életterületre is igaz, bármilyen más hivatás felismerésénél. Fontos a lelki vezető, aki szembesít a valós érzésekkel, annak valóságával, hogy emberileg, fizikailag alkalmas-e arra,

hogy például pap legyen. Sok mindent a kegyelem kiegészít, ami mindig a természetesre, egy természetes emberi alakra épít. Ha valaki nem alkalmas arra, hogy pap legyen, de érez magában hivatást, akkor az a hivatás nem az Istentől van. Hagyni kell, hogy az Isten megszólítson, hogy megtudjuk, mi az Ő álma az életünkkel. De hogyan hallhatom meg, ha az Istent nem hagyom szóhoz jutni, ha ragaszkodom a tervemhez, és kérem, hogy abban segítsen nekem. Nem biztos, hogy ez a

Az élet olyan, mint az Isten és az ember közös tánca. A táncban van, aki vezet, és ha a partnere követi a lépéseit, akkor a tánc harmonikus és örömteli lesz. Ezt a táncot az Isten vezeti.

jó út. Érdemes meghagyni Istennek is a lehetőséget a szólásra. Az emberben megszületnek a tervek, gondolatok, de mindig kérjük ki Isten véleményét. Tegyük fel a kérdést: „Akarod, hogy pap vagy tanár legyek?” A válasz meghallására csend kell. De ha beszélünk, akkor Isten nem tud szólni hozzánk, mert nincs kihez.

A konferencia kiemeli a püspökök felelősségét is.

Arra hívja fel a figyelmet, hogy nagyon nehéz e téren az egyházmegyéket vezető püspökök feladata. A papság nem mennyiségi, hanem minőségi összetevője az egyháznak. Erre kell törekedni. Olyan embereket szabad felvenni, akik

alkalmasok mentálisan, fizikailag, szellemileg erre a hivatásra.

Az egyház számára is mindenkori kihívást jelent ez, hogy tudjon megújulni az oktatási, képzési rendszerében, szemléletében. Ennek a propedeutikus évnél tehát az a jelentősége, hogy előkészítse a 2018-as színódust.

Folyamatosan változik az ember, minden korban más. Korábban sokkal könnyebb volt a papi, szerzetesi hivatást választani. Ma nem magától értetődő. Nem biztos, hogy azoknak nehéz, akiknek van előképzettségük, jártasak vallási kultúrában, van ember-, közösség-, egyház-, papképük.

Egész kirívó eseteket is említ Alberto Suárez Inda Morelia, Mexikó bíboros érseke, akinek börtönviselt papja is volt. És könnyű ott váglogatni, ahol túljelentkezés van a papképzésben, mint pl. a Fülöp-szigeteken.

Ebben az évben nálunk is hat jelentkező volt, aminek nagyon örülünk. A világegyház nagyon színes. A mexikói bíboros is kiemelte a mátéi múltat. Akármilyen mélypontról képes az Isten megszólítani az embert. Nincs véglegesen elhibázott élet az Isten előtt. Ha valaki találkozik az Istennel, megbánja a bűnét, Ő megbocsát. Ha az Isten megbocsát, akkor kik vagyunk mi, hogy ítéletet mondjunk. A tékozló fiú minden

lehetséges szörnyűséget elkövetett, és amikor hazament, az apa visszafogadta őt. Ez is az fejezi ki, hogy Isten irgalmát kell megjeleníteni. Papp Miklós görög katolikus atya gondolata szerint, ha Istennek más nevet kellene adni, akkor az lenne a legtalálób, hogy: „Tovább”. Nekünk is tovább kell menni.

A konferencia egyik célja volt tudatosítani: nem mondhatunk le senkiről, mert Isten sem mond le senkiről.

Ez többirányú. Nem mondhatok le másokról, de magamról sem. Nincs olyan bűn, amiből ne lehetne felállni. A Szentatya sem kampányol soha a bűn mellett, hanem újra meg akarja szólítani a bűnt elkövetőket. Az ember a legfontosabb, és nem a bűne. Az ember a bűnét képes elhagyni, de ha az embert is elveszítjük a bűnnel együtt, óriási veszteségünk lesz. Az Istennek terve van az emberrel, aki akkor tud szabad döntést hozni, ha ismeri a saját kereteit, képességeit. Ha tudok szabadon dönteni, akkor tudok áldozatot hozni. Ha nem szabad a döntésem, akkor nem tudok áldozathozatalról beszélni, csak elszenvedek valamit, de az nem az én döntésem következménye. Ha szabadon döntök, akkor az áldozathozatalom a hivatásban, a házasságban, a munkában gyümölcsöket terem.

Szabadság nélkül tehát nincs hivatás?

A vámos Mátéban is megvolt ez a szabadság. Láta azt, hogy mennyi minden köti őt a vámosok asztalához, a munkájához, mégis képes volt fölállni. Nem rakta tele a zsebeit még mielőtt otthagyt volna mindent, nem vitte magával az előző életében szerzett terheket, hanem amikor felismerte ezt a lehetőséget, a hivatását, mert változtatni. A vámosok feje a halmozottan hátrányos bűnösök közé tartozott, hiszen kizsákmányolta az embereket, és megjárta azokat a lépcsőfokokat, amik őt odáig, a csúcsig juttatták. Máté képes volt arra, hogy ugorjon, és tudta, hogy az Isten kezébe fog esni. Sokszor mi is elmegyünk a végsőkig a bűnben, de ha képesek vagyunk ugrani, akkor megtapasztaljuk Isten szeretetét, gondviselését, mert ő lesz, aki elkap minket. Nem lehet kispórolni az emberi oldalt. Isten akarja az ember közreműködését, azt, hogy meghallja a szavát.

Nyilván nem tudjuk azt, hogy Máté mennyit tépelődött, kínlódott, míg arra az elhatározásra jutott, hogy maga mögött hagyott mindent. Készen volt arra, hogy amikor az Úr arra megy, és megszólítja, akkor képes legyen felállni. A gazdag ifjú nem volt készen erre. A vágy megvolt benne, de valamit vinni akart magával. Nem bízott abban, hogy a végtelen nagy Isten többet tud adni, mint amennyit ő magával vinne. Elszomorodott, mert nagy vagyona volt.

Hogyan fejleszthetjük a hivatáskultúrát egy plébániai közösségben?

Ha egy csoport, egy közösség nem meghívó, akkor a közösség nem krisztusi. Akkor meghívó, ha be tudja fogadni a másikat, ha tud kifelé fordulni, és hirdeti az örömhírt. Ha önmagukba zár-

Máté képes volt arra, hogy ugorjon, és tudta, hogy az Isten kezébe fog esni. Sokszor mi is elmegyünk a végsőkig a bűnben, de ha képesek vagyunk ugrani, akkor megtapasztaljuk Isten szeretetét, gondviselését, mert ő lesz, aki elkap minket.

kóznak, abban nincs jelen Krisztus. Jézus elindult, hirdette az evangéliumot, és egyre többen lettek; felduzzadt az Egyház közössége. Ha nem az evangéliumról teszünk tanúságot, és ennek nincs ereje az életünkben, akkor egy kellemes gittegyletté alakul a közösség. A közösségeknek, egyházmegyének is újra kell értelmeznie a saját meghívottságát, azt, hogy mennyire tud tanúságot tenni.

Amedeo Cencini FdCC atya, pszichológus és pedagógus professzor megfogalmazza, hogy a Teremtés modelljétől el kell jutnunk a megváltás modelljéig. Nem mi vagyunk a teremtők. Nem hozunk létre újat. Isten megváltott bennünket, és az Ő álma az én hivatásom. Krisztus vére árán szabadultunk meg. Rajtam múlik, hogy hová helyezem el magam ebben a folyamatban, becsatlakozom-e Isten álmába. Ha így jelenek meg, akkor el lehet kerülni korunk nagy betegségét, a nárcisztikus személyiséget, amely csak önmagunkról szól, kihagyva Krisztust. Ha „self-made” módra építjük fel életünket, akkor az előbb-utóbb összeborul.

Életünk első percétől kezdve meghívottak vagyunk, de kell a külső támo-

gató. A Bethesda fürdőnél 38 évig vár a béna ember, hogy valaki segítsen neki, mert nem volt embere. A facebookon 1500 ismerősöm van, de nincs emberem, aki segíthetne, nincsenek mély emberi kapcsolataim, olyanok, akikhez odafordulhatnék – mondhatják sokan. Ha nincs olyan emberünk, aki meghívó legyen, akkor a meghívottságunkat is nehezebb megélni. De ha van, aki meg-

szólítson egy egyházköz-
ségben, akkor is kevesen
vannak, akik meghallják,
megértsék ezt. Ha rájövök,
hogy meghívott vagyok,

mert van emberem, és meg is hallom, nem biztos, hogy válaszolok rá. Kell hozzá az én szabadságom. Mindenkinek megvan ebben a szerepe. Nem elégedhetek meg azzal, hogy én hivatásként élem meg a családayai, orvosi hivatásban az életemet, hanem tudnom kell meghívó-
nak is lenni.

Azért fontos tehát a hivatáskultúrára ráirányítani a figyelmet, mert mindenki meghívott, amely folyamatban mindenkinek szerepe van. Nincs másodosztályú ember az én hivatásom sem kevésbé értékesebb a másikénál.

A konferencia zárónapján a résztvevők közös szentmisét mutattak be a Szent Péter-bazilikában, miután átvoztak a Szent Kapun, majd a szentmise után Ferenc pápával találkoztak. A Szentatya beszédében kiemelte, hogy a találkozásnak akkor lesz értelme, ha az elhangozottak megérintik a hivatásgondozók szívét, ha a meghívók újra el tudnak mélyülni a saját meghívottságukban.

A konferenciáról tanulmánykötet készül, mely 2017 tavaszától lesz elérhető.

Kovács Ágnes

VÉGET ÉRT AZ IRGALMASSÁG RENDKÍVÜLI SZENTÉVE

Ferenc pápa által meghirdetett **Irgalmasság Rendkívüli Szentéve 2016. november 20-án, Krisztus Király ünnepén ért véget.** Ezen a napon a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyében a szentévet Palánki Ferenc debrecen–nyíregyházi megyéspüspök ünnepi szentmise keretében zárta be, délelőtt 10 órakor Debrecenben a Szent Anna-székesegyházban, 18 órakor pedig Nyíregyházán az Isteni Irgalmasság-templomban.

Palánki Ferenc megyéspüspök a Nyíregyházán bemutatott szentmise homíliájában először az Isten ember iránti mérhetetlen szeretetét emelte ki; ezt bizonyítja az is, hogy Jézus Krisztus nem szállt le a keresztről, nem mentette meg magát. A főpásztor továbbá – Krisztus keresztre feszítésének eseményét középpontba állítva – különböző csoportokra utalt, ahová aszerint tartoznak az emberek, hogy ki nek milyen a hozzáállása az Istenhez.

A nép csoportjához tartozók csak állnak és bámészkodnak, nem érinti meg őket egy ártatlan ember szenvedése, az igazságtalanság botránya, hallgatják a gúnyolódókat, nézik a szencziót, a circuszt, ami lelkileg kielégíti őket. Sokan ma is kívülállóként néznek a keresztyenyekre, az Istenre, mintha nem az Istentől kapnák az életet. A püspök atya a búcsúi körmeneteket hozta fel példaként, amikor látjuk, hogy vannak, akik csak az erkélyekről bámészkodnak, figyelik az eseményeket, vagy becsukják az ablakot, a szívüket Isten elől.

A második csoportba tartozó emberek kimondják: „Másokat megmentett, mentse meg most magát, ha ő a Krisztus, az Isten választottja!” (Lk 23,35) Jézus ezekre a szavakra már korábban válaszolt: „Aki meg akarja találni életét, elveszíti; aki azonban elveszíti értem életét, az megtalálja” (Mt 10,39). Jézus megmenthette volna magát, volt hozzá ereje. A kereszt alatt álló főtanács tagjai éppen magukat mentetetik azzal, hogy azt mondják: ha nem tud lejönni a keresztről, akkor jogosan ítélték halálra istenkáromlásért. A püspök atya hangsúlyozta, tag-

jai vagyunk ennek a csoportnak, amikor magunkat mentetjük rossz döntéseink, emberi gyarlóságaink miatt. Ide tartozik annak ténye is, amire az idén 500. évfordulóját ünneplő reformáció emlékeztet, miszerint évszázadokon keresztül a protestánsok és a katolikusok egymással szemben a saját igazukat hallatták, amely csak mélyítette a felekezetek közötti elmentet. A megyéspüspök Szent II. János Pál egyik gondolatára utalt, amely kifejezte, hogy hosszú ideig a két felekezet úgy tekintett a másikra, hogy mi az, ami a másikban nem krisztusi, és azzal igazolni látták magukat. „Milyen jó lenne” – tette hozzá a püspök atya –, „ha azt figyelni egymásban, ami a másikban krisztusi, és azt erősítenénk, értékelnénk.

A második csoporthoz tartoznak a katonák is, akik csak parancsot teljesítenek, nem a rossz döntéseiket igazolják. Nekik nem számít egy élet, éppen ezért ők is azt mondják: „...szabadítsd meg magad...”, igazolva ezzel magukat. Mint ahogy nekünk is csak az a fontos, hogy a mi életünk legyen jobb, a másik nem számít. A bal lator csoportja szintén ehhez csatlakozik: „Nem a Krisztus vagy te? Szabadítsd hát meg magad, és minket is!” (LK 23,39). Van, hogy az ember már nem tud semmit tenni, megfeszült, de még valamilyen módon bántja a másikat, utolsó erejét is erre használva fel. Ekkor az ember csak kifelé tekint, nem érzi magát felelősnek.

Végül Palánki Ferenc püspök atya a harmadik csoportra mutatott, amit ebben a jelenetben egy ember, a jobb lator képvisel. Magatartása, viselkedése nem kifelé néz, hanem a jelen megfeszített helyzetéből elindul befelé, a szíve felé. Szól a lelkiismerete: „Nem félsz Istentől? Hiszen te is ugyanazt a büntetést szenveded! Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését vesszük, de ez itt semmi rosszat sem cselekedett” (Lk 23,40-41). Elindul a szíve felé, tudja, hogy bűnös, de legbelül érzi, mint embernek, értékes az élete.

Ezután a megyéspüspök Krisztus Király ünnepének üzenetét az irgalmasság évének lényegi mondanivalójaként hang-

súlyozva összegezte: ne kifelé nézzünk, ne a másikat ítéljük meg, ne okozunk másoknak fájdalmat, tudjunk megbocsátani egymásnak, és induljunk el befelé. Beismervé bűnösségünket szembesüljünk azzal, hogy evilági szempontból elítélnek minket, de nincs büntetés, mert megnyílik a mennyország kapuja. Ne azt vizsgáljuk tehát, mikor van igazunk, ne igazoljuk magunkat, mert nincs önmegváltás. Jézus Krisztus az, aki tud rajtunk segíteni akkor is, amikor nekünk már nem megy. Éppen ezért nem szállt le a keresztről. Ha leszállt volna, elszakadt volna tőlünk. Ő egységben akart maradni velünk, át akarta élni az emberi lét minden állapotát, a haldoklást, a halált is, hogy aztán mi, emberek átélhessük a feltámadás dicsőségének állapotát.

Jézus Krisztus az irgalmas szeretetét mutatta meg a kereszten, és fölkínálja nekünk, hogy átélve az irgalmasság szent évének kegyelmeit, döntsünk, melyik csoportba akarunk tartozni. A kívülállók, a bámészkodók csoportjába, a gúnyolódók, önigazolók, magyarázkodók csoportjába, vagy oda, ahol befelé fordulnak, megvizsgálják a lelkiismeretüket, látják gyengeségüket, bűneiket, és mégis hisznek abban, hogy az életük végtelen értékű, azért mert az Isten fia meghalt értünk. Tartozunk a harmadik csoportba, fogadjuk be Isten irgalmas jóságát, szeretetét. Az irgalmasság szentévet bezárjuk, a szent kaput is bezárjuk, de a szívünket nyissuk ki, mert Isten most is végtelen jóságával, szeretetével szeret bennünket, és így szól hozzánk is: „Még ma velem lehetsz az Isten országában” – fejezte be gondolatait Palánki Ferenc megyéspüspök.

Kovács Ágnes

„Az ember a szíve mélyén örökké odavaló, ahol született” (Tamási Áron)

„Otthon minden sokkal egyszerűbb, de titokzatosabb, sejtelmesebb is, mert a legmutatványosabb külföld sem nyújtja azt az élményt, amit az elhagyott otthon szobái rejtegetnek. Ez az élmény a gyermekkor. A várakozás emléke. Ez van minden élet alján. Erre emlékezünk akkor is, amikor később egyszer a Gaurizankárt látjuk, vagy a Michigan-tavat. Az a világitás, azok a hangok, azok az örömek és meglepetések, az a reménykedés és félelem, melyet a gyermekkor zárt magába.” (Márai Sándor)

Rácz János, bár hosszú ideje Debrecenben él a családjával, igazi otthonának mégis Geszterédet, a szülőfaluját tartja. Igazi lokálpatrióta, hazafi, amely azt jelenti, hogy túlságosan fűti egy adott helyhez kötődő érzés. Elkötelezett minden iránt, amit a szívébe zárt; segít, önzetlenül támogat minden jó kezdeményezést.

Munkahelye a debreceni székhelyű REXPO Kft., melynek ügyvezető tulajdonosa. Itt készül 2005 óta az Örömhír egyházmegyei újság. A 11 év alatt a kitűnő, gyümölcsöző kapcsolat az újság színvonalán is nyomon követhető, mely

Jánosnak és grafikus kollégájának, Juhász Bélának köszönhető.

Jelen portrénkban Rácz Jánost mutatom be.

Geszteréden születél, jelenleg Debrecenben élsz, mióta?

1968-ig Geszteréden éltem, majd 1968-tól a tanulás és a munkám miatt ideiglenes lakos lettem. 1975-ben kötöttem házasságot. Feleségem, aki szintén geszterédi, a faluban kapott tanári kinevezést és szolgálati lakást, így ott kezdtük közös életünket. Jelenleg Debrecenben élünk; lassan 40 éve, hogy elköltöztünk a szülőfalunkból.

Volt-e hátrányod abból, hogy kis faluban nevelkedtél?

Nem gondolom, hogy ez hátrány lett volna. A nagyvárosoktól való távolság talán az egyetlen, amit említhetek. Akkor még nem volt olyan jó a közlekedés, nem volt saját autó, mint ma. Annak, hogy falusi emberek között nőtem fel és éltem le fiatalos éveimet, inkább előnyeiről beszélnék. Itt tapasztaltam meg, milyen sokat dolgoznak a szüleim és az itt élő emberek a mindennapi megélhetésükért. Itt tanítottak tisztességre,

kitartó szorgalomra és a munka becsületére. Nyári szünetben én is a földeken dolgoztam, mint a korosztályom akkoriban. Akkor játszhattam, ha a rám bízott feladatokat elvégeztem. Szüleimnek nem voltak teljesíthetetlen elvárásai, de amivel megbíztak, azt mindig számon is kérték. Megtanultam beosztani az időmet már gyerekként. Az időt beosztani tudás nagyon fontos a felnőtt ember életében is.

Szeretem és becsülöm a falun élő embereket. A kapuban ültem a felnőttek között, s hallgattam a beszélgetéseiket. Sok bölcsességet megtanulhat az ember, ha nyitott szívvel és füllel ül közöttük. Ha otthon vagyok, és tehetem, ma is szívesen kiülök a kapuba édesanyámmal. Sajnos, ma egyre kevesebben választják ezt a társalgási formát, egyre több kapu elől hiányzik a „kispad”. Kár, hogy nem ajándékozzuk meg egymást a közösen eltöltött idő varázsával.

Szülőfaluja csak egy van az embernek, ahol gyökeret vert az élete. Ezen nem változtat semmi. A szülőfalum szeretete zsigereimben gyökerezik. Elszakadni tőle nem tudok, nem is akarok. A gyerekként belénk ivódott illatokat, tanításokat, hagyományokat, munkát, hitet, szüleink szeretetét nem dobhatjuk csak úgy el; ezt nem tehetjük meg.

Debrecenben élsz, de Geszteréden is otthon vagy.

Hála Istennek itt él még édesanyám. Örülök, hogy 66 évesen is még gyermek lehetek. Van kihez jönnöm, van, aki mindig vár. Itt élnek a rokonaim, barátaim, akikkel szívesen vagyok együtt. Ezért mindenről tájékoztatnak, ami a faluban történik. Ritka az a hét, hogy ne forduljak meg Geszteréden. Feleségemmel nemcsak hazajárunk, hanem igyekszünk segíteni is, ha szükség van ránk, mert jót tenni jó. Mindig is ez határozott meg bennünket. Ahogy Pál apostol mondja, ne kényszerűségből adjunk, hanem szívből. „A jókedvű adakozót szereti az Isten” (2Kor 9,7).

Az ükapám, Rácz Bálint két ökör árával járult hozzá a geszterédi református egyházközségben a harangöntéshez. Ez örömmel tölt el és kötelez arra, hogy az

Geszterédi Aranyszablya Fesztivál – 2016

én családom is megtegye, ami tőle telik. Őseinknek a nagy szegénységükben volt erejük, kitartásuk, hogy felépítsék a templomot 1805-ben. Mi, utódok, nem engedhetjük meg, hogy amit létrehoztak eleink, az enyészetté váljon. Múlt nélkül nincs jelen, a jövő pedig elképzelhetetlen nélküle. Kötelességünk azt fenntartani, megóvni, karbantartani, hogy maradjon meg annak, amire apáink szánták. Ne legyünk közömbösek, ne hagyjuk tönkremenni a templomot és az iskolát, ahogy Reményik Sándor költő is írja versében.

Mi mindkét intézményt segítettük. Mindezt szívből tettük, tesszük most is, mert fontosak számunkra a gyökök. Nem szeretnénk, de nem is tudunk és nem is akarunk gyökértelenek lenni. Az élet szele könnyebben megtépázza azt az embert, aki nem rendelkezik erős gyökerekkel. Szeretek „hazajönni”. Ugyan Debrecenben élek, de Geszteréden is otthon érzem magam. Örülök a falu sikereinek, de osztozom a gondjaikban is. A falunak kitüntetett helye van

a szívünkben. Mindketten itt születünk, és a végső nyughelyünk is itt lesz majd.

„Belőle nőttem én,
mint fatörzsből gyöngé ága
s remélem, testem is majd e földbe
süpped el.
Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz
térdepel
egy-egy bokor, nevét is,
virágát is tudom,
tudom, hogy merre mennek,
kik mennek az úton,
s tudom, hogy mit jelenthet
egy nyári alkonyon...”

(Radnóti Miklós)

**Aktív vallásos életeteket az ökumené
jegyében élitek meg. Mégis melyiknek
van prioritása vasárnaponként?**

A hangsúly nem a valláson van, hanem a hiten. Keresztények vagyunk. Ma a legfontosabb ennek az egysége. Nem a liturgikus különbözőségek számítanak, nem versenyeznünk kell egymással, hanem megteremteni a valódi ökumenét. Ennek a lényege, hogy ne önmagunkkal, saját érveinkkel foglalkozunk, hogy a

katolikusok vagy a reformátusok a jobbak, hanem Isten szavára figyeljünk, Ő képes irányítani tetteinket, Ő az, aki meghallgat, Őt kell befogadnunk és tanúságot tennünk róla a világban. Erre kaptunk meghívást és talentumot. A mindennapokban is ez a fontos. Mindketten hoztuk magunkkal szüleink szokásait. Adventkor együtt éljük meg a roraték csendjét, karácsonykor az éjfél mise nagy titkát. A vasárnapot az Úrnak szenteljük, vallási szabadságunkat is megtartva.

Az egyházat közösen támogatjuk. Feleségemmel együtt szerkesztünk katolikus és református egyházközi lapokat is, melyek nyomdánkban készülnek, és ajándékként adjuk azokat a debreceni és geszterédi templomba járó hívőtársainknak. Arra törekszünk, hogy mindig ott segítsünk, ahol szükség van ránk, és hogy segítségünk célba érjen. Célunk, hogy az Istentől kapott talentumainkkal jól sáfárkodjunk, és mindig a szeretet útján járjunk, mert csak ez lehet az üdvözítő. A Máté evangéliumában leírtakat szeretnénk követni: „*Te pedig amikor adományt adsz, ne tudja bal kezed, mit tesz a jobb*” (Mt 6,3).

Továbbra sem tudunk Geszterédtől elvonatkoztatni, hiszen családod életében kiemelkedő jelentőségű a Geszterédi Aranyszablya Társaság megalapítása.

2015-ben családunk úgy döntött, hogy létrehozunk egy alapítványt Geszteréden. Az alapítvány köré szerveztük meg az Aranyszablya Társaságot. A társaság közel 70 fővel alakult meg – többek között – azzal a céllal, hogy az 1927-ben megtalált aranyszablya és vele együtt az összesen 106 db-os honfoglalás kori leletegyüttesnek méltó emléket állítson. A leletek a falu határában kerültek elő egy vezéri sírból. Az aranyszablya megmaradt részei a nyíregyházi Jósa András Múzeum pánccéltermében vannak kiállítva.

Erre az örökségre építve hoztuk létre a társaságot, és azt tervezzük, hogy ezt az aranyszablyát és a vele felszínre került leletegyüttest ismertté tegyük. Televíziós szakemberekkel készítettünk a 13 részes „Építész Korzó” című filmsorozat részeként egy 25 perces dokumentumfilmet Geszterédről, mely a geszterédi aranyszablyára hívja fel a figyelmet. Ezt a közszolgálati csatorna ez év

novemberében műsorára tűzte, melyet a www.geszterediaranszablya.hu honlapon is meg lehet tekinteni.

Szeretnénk a geszterédi aranszablya hiteles másolatát is elkészíttetni a Nemzeti Múzeum és a nyíregyházi Jósza András Múzeum szakmai támogatásával. Két darab másolat fog elkészülni, egyik a múzeumé lesz, a másik pedig Geszteréden méltó környezetben lesz elhelyezve. A szablyának ünnepeinken számunk fontos szerepet.

A régészeti tudomány úgy tartja, hogy a Kárpát-medence legértékesebb honfoglalás kori leletéről van szó, különös tekintettel arra a feltételezésre, hogy az aranszablya Árpád vezér egyik fiával lett eltemetve. Ennek ismeretében végső célunk a szablya hungaricum má nyilvánítása. Másik fontos feladatunk, hogy támogassuk Geszteréd régészeti kutatásait. Ide tartozik a középkori templomrom feltárása, ahol emlékpont kialakítását tervezzük ahol egy keresztet állítunk fel az utókor számára.

A történelem egyik érdekes figyelemreméltó üzenete, ami továbbgondolásra kötelez bennünket, hogy a falu és a feltárára váró templomrom közötti távolság 1927 m, az aranszablya megtalálásának éve 1927.

2017 augusztusára tervezzük a vezéri sír megjelölését egy emlékkövel, ahonnan előkerültek a világhírű leletek.

Legfontosabb és egyben legköltségesebb tervünk a falu központjában az Aranszablya Emlékhely létrehozása, egy bemutatóterem építése, ahol a vezéri sírban talált leletek másolatait be tudjuk mutatni, és amely megállítja az érdeklődő átutazót. Végül, hogy legyünk büszkéek erre, és tegyük ismertté ezt a régészek által világhírűnek nevezett geszterédi leletegyüttest. Ha sokan akarjuk ezt, akkor előbb-utóbb meg fognak valósulni céljaink. Az Aranszablya Társaság az elkövetkező időkben ezért fog dolgozni.

Az ismert honfoglalás kori leletet 1927-ben találták meg. Miért most került sor ennek mélyebb megismerésére?

2006-ban az akkori önkormányzattól Geszteréd díszpolgára címmel kaptam egy nem hiteles aranszablya-másolatot. Ezt azóta is látom nap mint nap a szobám falán, és egyre jobban azt éreztem, hogy nekem ezzel még feladatom van. Így született meg a terv és a társaság,

hogy másokkal együtt dolgozzunk Geszterédért a hagyományteremtésben, múltunk feltárásában és jövőnk építésében. Nemcsak az épített környezet a fontos, hanem a lelki alapok megerősítése is.

A társaság létrejöttével olyan nemes dologért teszünk, küzdünk, ami fontos az ember életében. Ápoljuk a hagyományainkat, és azokra emlékezünk, akik hazát teremtettek nekünk, így arra a harcosra is, akit itt Geszteréden temettek el.

Munkád mellett marad-e idő a családra, kikapcsolódásra?

A legtöbb időt a feleséggel töltöm, igyekszünk ezt tartalmasan megélni egymást megajándékozva ezzel. Két gyerekünk van. Mindketten elhagyták már a szülői házat. Edina Moldáviában, Gergely Londonban él családjával. Emiatt gyakran utazunk. Kölcsönösen látogatjuk egymást.

Tudod rólad, hogy borászok is.

Ennek is geszterédi gyökerei vannak. Nagyapámnak Geszteréden volt egy hold szőlőföldje. Volt alkalmam belekóstolni nemcsak a szőlőmunkálatokba, hanem az elkészített borba is. Mára képzett „kóstoló” lettem. Egertől 12 km-re, Bogácson van egy kis szőlőbirtokom és egy pincém. Ha tehetem, szívesen töltöm itt az időmet, és itt készül a „Rác Pincészet” bora.

A bor fogyasztása közelebb hozza az embereket egymáshoz, ezért ritkán iszom egyedül. A családi körben vagy baráti társaságban elfogyasztott nedű felkelti a hála érzését Isten és a szőlőt művelő ember iránt, hogy milyen sok munka van egy pohár bor elkészítésében. A bor Isten ajándéka a bort fogyasztó ember számára. Az esti pohár borba azonban nem fojthatjuk bele összes gondjainkat, mert az a mértékletességhez vezet. Büszke vagyok a saját készítésű olaszrizling boromra. A 70-80 éves tőkékről származó nedű – több évjáratom is – aranyérmeket kapott nemzetközi borversenyeken.

Igyekeztem a borászati ismereteimet is bővíteni, ezért borakadémiát végez-

Rác János feleségével, Zsókával

tem, és borszakértői oklevelet szereztem. Ha időm engedi, borversenyeken szívesen bíraskodom. Bort kedvelő barátaimmal megalapítottuk a Debreceni Borbarátok Társaságát; ennek vagyok az alelnöke. A borkultúra hozzátartozik a magyar ember életéhez, de a vallási hagyományok része is. A Szentírásban is azt olvashatjuk a borról: „Az ember öröme teremtett a bor a világ kezdetétől” (Sir 31, 28). Keresztény ember, ha bort iszik, az több, mintha csak a szomját oltaná. A bornak az adja meg a jelentőségét, hogy Jézus a bor színében ajándékozta magát nekünk.

Kereszténységünk egyik legszebb ünnepére készülünk. Hogyan ünnepli a családokat a karácsonyt?

Gyermekeimet egyelőre külföldre szólítja a munkájuk, így amióta a négy unokánk megszületett, még nem volt együtt a család. Most nagyon boldogok vagyunk, mert hosszú idő óta ismét együtt fogjuk tölteni a karácsonyt. Édesanyám is velünk lesz Geszterédről; ő is nagyon izgatottan várja az unokákat és a dédunokákat. Nagyon készülünk mindannyian; úton vagyunk a megérkezés felé. Maga a várakozás érzése is fantasztikus, mint ahogy Pilinszky János írja:

„Az a gyerek, aki az első hóesésre vár, jól várakozik, s már várakozása is felér egy hosszú-hosszú hóeséssel. ...Az, aki szeretni tudja azt, ami az övé – szabad és mentes a birtoklás minden görcsétől, kielégíthetetlen éhétől-szomjától. Aki pedig jól várakozik, az időből épp azt váltja meg, ami a leggépisebb és legelviselhetlenebb: a hetek, órák, percek kattogó, szenttelen vonulását. Aki valóban tud várni, abban megszületik az a mélyes türelem, amely szépségében és jelentésében semmivel se kevesebb annál, amire vár.”

Kovács Ágnes

2016. október 12-én dr. Gloviczki Eszter egy nem mindennapi előadást tartott a nyíregyházi Szent Imre Gimnáziumban, ahol az egyeki egyházközség fiataljai is részt vettek Papp László plébános kíséretében. Az Országos Lelkipásztori Intézet kezdeményezése nyomán idén nyolcadjára szervezték meg a „Tiszta szerelem. Lehetséges?” mottójú imaestet.

Dr. Gloviczki Eszter sürgősségi orvos, családos, öt gyermek édesanyja a budapesti káposztásmegyeri Szentháromság Plébánia tagja, hitoktató. Hat éve tart előadásokat határon innen és túl keresztény orvosként a szerelem, szexualitás, jó és rossz házasság molekuláris alapjairól, a Teremtő és a Teremtés logikájába illesztve testünk működését és az ezzel kapcsolatos legmodernebb és legújabb biokémiai eredményeket. A doktornő hasznos tanácsokat és útmutatást adott. Igazi példaként szolgált számunkra az Istenbe vetett hitét megelőző időszakról szóló tanúságtétele is.

Az alábbiakban dr. Gloviczki Eszter előadásából közlünk részletet:

Isten nem enged olyan helyzetet, ahonnan ne tudna minket elhívni

Mint minden más az életben, úgy a tudományos jelenségek, az atomok, molekulák és hormonok is Istentől származnak. De miért is fontos ezekről beszélni? Nos, mert ezek az elemek felelősek az érzésért, amit szerelmes állapotunkban tapasztalhatunk. Abban az állapotban, aminek lényege, hogy legyen mellettem egy ember, aki szeret, és akit én viszontszerethetek. Ez a vágy mindnyájunkban benne van, viszont szükségünk van hozzá az isteni útmutatásra, hiszen manapság 10-ből 7 kapcsolat (nem csak házasság) véget ér.

Mi lehet a probléma?

Minden egyes kapcsolat egy döntéshelyzet. A döntés pedig rajtunk áll, hogyan alakítjuk életünket. Visszatérve a biokémiai hatásokra, hormonjaink azok az anyagok, amelyek üzenetet közvetítenek a sejteknek, szerveknek. Így jön létre az érzés, amely képes arra, hogy méterekkel a föld felett lebegjünk rózsaszín felhőkön, a lila ködben, vagyis

A szerelem biokémiája

elkábítson minket, a szó szoros értelmében. Melyek is ezek a hormonok? Először is a PEA (phenil-etil-amin) hormon azért jelentős, mert ha ennek szintje megemelkedik, akkor alakul ki bennünk a szerelem érzete. Ezzel párhuzamosan a jutalmazási központban emelkedik a dopamin szintünk, aminek hatására a helyzetet jónak érezzük, és törekszünk rá, hogy újra átéljük. Ám maga a szerelem érzete átlagosan 2 év 18 hónap után elmúlik, azaz lecsökken a PEA-szintünk. Ebből ered, hogy a párok számottevő része úgy dönt, külön utakon folytatják életüket, ahelyett, hogy törődéssel és figyelemmel szinten tartanák a tiszta szeretetet. A szerotonin-hormonunk azért felelős, hogy kiegyensúlyozott, normális életet élhessünk. Hiánya során, pl. szakítás után viszont depressziós érzet alakulhat ki bennünk, hiszen nehezen dolgozzuk fel az adott fél hiányát. Az endorfin, azaz a boldogsághormonunk a mi belső kábítószerünk. Pszichofizikai jelenség megélése során, fájdalom hatására szabadul fel, de mégis boldogságot vált ki belőlünk. Erre legjobb példa a szülés. Ugyan hatalmas fájdalom és szenvedés árán, de megkapjuk a legszebb ajándékot az életben; a gyermekünket. Szintén ehhez kapcsolódik az oxitocin, kötődési hormon, amely a központi idegrendszerbe kerülés után, a dózis mennyiségétől függően, kötődést hoz létre. Ez a hormon minden létező társas kapcsolatért felelős, memóriát ír. Így alakulhat ki nagyon szoros kötelék például az anya és a gyermeke között. De ugyanez a hormon képes melegen tartani a kapcsolatot, ezért társ-szerelem hormonnak is nevezhető.

Azaz, nincs félnivalónk akkor sem, ha lecsökken a PEA-szintünk, hiszen ott van nekünk az oxitocin. Az a hormon, amit egyszerű, apró kedvességgel, figyelemmel és törődéssel elő tudunk állítani, és ami felerősíti bennünk a kötődés és egymáshoz tartozás érzetét. Nekünk kell tenni érte, Értünk!

Összegzésképpen egy apró részlet dr. Gloviczki Eszter blogjából:

„Megalkotom a PEA-hormont, hogy a fellobbanó szerelem megnyissa a teremtményeim szívét egymás iránt.

Megalkotom a dopamint, hogy segítsen tanulni, fejlődni őket azzal az örömmel, amit a dopamin okoz.

Megalkotom a szerotonint, hogy egyensúly legyen az életükben.

Megalkotom az endorfin, hogy nagy örömet kapjanak a testi kapcsolatban, az orgazmusban.

Megalkotom az oxitocint, hogy örök kötődés alakulhasson ki a testi kapcsolatba kerülő emberek között, s minden alkalommal erősödjön, ha szeretetben lépnek egymás felé. Még ha a PEA hatása már el is múlt.

„Ez a tervem. Szép, ugye?”

És Isten látta, hogy szép, amit alkotott, és örvendezett.”

Az előadás és egy rövid szünet után zenés szentségimádásban vettünk részt; a dicsőítés keretében néhány fiatal a Jóisten kegyelmét kérte, hogy adjon erőt azokhoz a döntéshelyzetekhez, amelyekkel ebben a korban szembe kell néznünk. A programot közös vacsorával zártuk.

Farkas Réka
végzős gimnazista
Nyíregyházi Szent Imre Gimnázium

A csend szava fotókiállítást nyitották meg Geszteréden

Kovács Ágnes Debrecen–Nyíregyházi egyházmegyei sajtóreferens „A Csend szava” című fotókiállítását Vencsellei István Holló László-díjas debreceni fotóművész nyitotta meg 2016. október 27-én Geszteréden a Gajdos János Művelődési Házban. A tárlatot a Geszterédi Aranyszablya Társaság rendezte. A 2015-ben megalakult civil szervezet októberben, az idősök hónapjában több kulturális programot szervezett, amelynek záró eseménye volt a kiállítás.

Kovács Ágnes a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei településen, Geszteréden született, közel 20 éve aktív fotósként is keresi a látható valóságon túli üzeneteket az emberi tekintetekben, a természetben. A megnyitó napján az „első-kiállítóval” közel 150 résztvevő ünnepelt.

A kiállításon Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök atya mondott köszöntőt. A főpásztor örömét fejezte ki, hogy munkatársa, Kovács Ágnes a kiállításával rejtett értékeit mutatta be, amelyből kitűnik, hogy – a riportfotózáson túl – az objektív valóság mögötti világot is megörökíti a képeken. A püspök atya kifejtette, mindannyiunkban vannak hasonló értékek, feladatunk, hogy kiműveljük és használjuk képességeinket, talentumainkat.

Hogy az élet napszentület legyen

A főpásztor ezután a pillanat megörökítése kifejezéssel az örök élet értékére utalt, ami a végtelen értékét hordozza magában. A kiállított fényképekben visszatükröződik a végtelen.

Kiemelte a csend szükségességét, amely elengedhetetlen az ember életében. A mai zűrzavaros világban azok tudnak hiteles emberként élni, bármilyen szolgálatot, foglalkozást végezni, akik tudnak csendet tartani, abból erőt merítve, rátalálva az igazi értékekre és meghallva Isten útmutatását.

A kiállítás témája az elmúlás, az ősz. A püspök atya elmondta, hogy

Erdélyben vannak olyan települések, ahol az este neve: napszentület; ez azt jelenti, hogy a nap nem véget ér, nem megsemmisül, hanem megszentül. Az ember életére azt mondják, reggel fényes, délben átlagos, este szürke. Nem jó, ha az ember élete csak reggel fényes. Délben is fényesnek, este pedig a legfényesebbnek kell lennie. Amikor az ember élete véget ér, akkor nem megsemmisül, hanem teljességre jut. Jézus Krisztus élete a kereszten a teljességre jutott, és amikor kilehelte lelkét, azt mondta: Beteljesedett.

A fotózás a pillanat művészete

A kiállításon Vencsellei István fotóművész, Kovács Ágnes egykori tanára megköszönte a Jóistennek, hogy számos tanítványa, köztük Ágnes tehetségének kibontakozásában is jelen lehetett. A fotóművész kiemelte, a fotográfia a pillanat megörökítésének művészete, amelyben benne kell, hogy legyen a fotósnak és annak a lelke is, aki a fókuszpontban van. Ehhez tehetségre van szükség.

Az egykori tanár gazdag fotóanyagot, gazdag pillanatok összességét látja a kiállítási anyagban. Mint mondta, tudni kell olvasni ezekből a pillanatokból, ahol olykor egy egész életet látunk magunk előtt, és ez gazdaggá teszi a szemlélőt is.

A lélek mélységélessége

A lelki gondolatokat végül Kovács Ágnes első-kiállító zárta, aki köszönetet mondott a Jóistennek az eddigi életéért, a Geszterédi Aranyszablya Társaság alapító tagjainak, Rácz Jánosnak és feleségének, Ráczné Erzsébetnek széles körű támogatásáért, a kiállítás megrendezéséért, valamint munkatársaiknak a segítségért. Kovács Ágnes elmondta, Geszteréd méltó helyszíne az első kiállításának, hiszen a képeket inspiráló gondolat, az „emberkép”, amelyet szülei és a település lakói alakítottak benne, ott született, érlelődött, és ott kapta az

A kiállítás jelenleg a Debreceni Járásbíróóság aulájában látogatható 2016. december 30-ig, hétköznap 7.30-tól 16 óráig.

A debreceni kiállítást megnyitotta a geszterédi születésű Dr. Varga Gyula főiskolai tanár.

Istenbe vetett hitét, amely áthatja életét, munkáját, képeit.

Az újságíró-fotóriporter elmondta, Vencsellei István fotóművésztől látásmódot tanult, amellyel a valóság mögött titkokra, sorsokra, fényekre és árnyakra, a lélek mélységélességére talált rá. A mélységélesség az a sáv, amely egy fényképen az élesen megjelenő részt foglalja magában. A legélesebb rész a fókuszpontnál van. Ez a pont a lélek, amit csönd vesz körül a maga szépségével, gazdagságával, bölcsességével. Ez az üzenet a csend hangja.

A fotós kifejtette, a csend egy másik dimenziót, misztériumot, más-világot is mutat, ahová az ember tart. Ott van a ráncokban megbúvó mosolyokban, a fényben, amely már olyan közel áll az emberhez, hogy szinte átvilágítja az arcot, a kezét. A fotóriporter mindig is ezt a mélységet kereste az emberekben.

Ezután a kiállítás képeire irányítva a figyelmet elmondta, időskori portrék, őszi tájfotók, temetőrészletek és riportképek láthatóak. Az embert, élete vége felé haladva, egyre nagyobb csend veszi körül; egyedül marad. Ez a természetben is megmutatkozik, különösen ősszel kezd beállni a csend, és mielőtt még lehullnak a levelek, a legszebb színekben pompáznak, gazdagságot, szépséget mutatva. A képeiben párhuzamot von a természet pompája és a megöregedett emberből sugárzó pompa, gazdagság között. Az idős ember számot vet, készülődik az örök élet felé, a szenvedés, magány elfogadásával, a türelem művészetével.

A képekben vallásos elemek mint szimbólumok is megjelennek: a fény az arcon, a kézen és a természetben az örök élet felé haladást mutatva, a keresztt, ami nem más, mint az öreg ember lépését vigyázó bot, amire az ember mintegy

körpuszként támaszkodik. Fellelhető a töviskoszorú motívuma is abban a sárfalban, amely az emberrel együtt – az élet vége felé közeledve – a „végét járja”, összedől, magában hordozva az ember szenvedését, küzdelmes életét, emlékeit, csendjét.

A kiállításon közreműködtek: Felföldi László debreceni plébános (vers), dr. Lieli Pálné (hegedű), dr. Lieli Pál (fuvola).

A debreceni Lieli házaspár a Debreceni Egyetem nyelv szakos tanárai, már egyetemista koruk óta együtt zenélnek, és 1975 óta tagjai a Debreceni Lyra Szimfonikus Zenekarnak.

Köszönjük a szolgálatukat.

Rácz Jánosné

A képek nemcsak a múltat idézik. A 97 éves Varga Lajos bácsi – a falu egyik legidősebb lakója – saját portréja előtt.

Csendben lehet beszélgetni a Lélekkel

Kovács Ágnes fotós mesterien állította össze a hangulati elemeket, a földi pálya vége előtti pillanatot, a „vagula” (a kóbor lelkecske) hol itt, hol ott felvillanó fényével a fotóalanyai szemében, mosolyában, fénytörő szaruhártya tompasága ellenére.

Nem akarom elvenni senkitől a kiállítás megtekintése előtt az élményt, de két képet – mint szubjektív érzést – hadd tolmácsoljak, mivel ott jártam el naponta a régi ház előtt, valamint az egyik képen látható 97 éves Balogh Lajos bácsi háza előtt is. A képen Lajos bácsi egy szemcsés felületű homályos falrészlet előtt látható, fél arcát totálisan sötét foltként árnyékoló kalapban. Alatta vakító, fehér kontraszttal az ing. Kemény, ráncos arc, jobb oldali szája széle kissé lebiggyedve. Alig mozduló rándulás. Nem hallatszik, csak úgy befelé beszél, ahogy szokott, lélekkel,

az elköltözöttekkel. Mint mostanában őszi dőn...

A másik élmény számomra, a régi ház bontását megjelenítő riportsorozat, végén a Krisztus töviskoszorúja montázssal. Csákány feszül a ház falának. Bontják. Egy faoszlopon töviskorona. Hadd írjam ide Juhász Gyula Egy ház című versének részletét, mert ideillik.

*„Eltűnik egy ház. Alacsony tetővel.
Nem ostromolta góggal az eget,
Míg állt, nem tűnt fel senkinek e tájon,
Öreg anyó volt, élt már eleget.*

*De nekem szívembe vág a csákány,
Mely falait lebontja, mert nekem
E ház volt gyermekségem, ifjúságom,
E szürke ház volt színdús életem...”*

Kérem az olvasókat, ha tehetik és egy kis csendre vágnak, tekintsek meg a kiállítást. A csendben lehet beszélgetni a Lélekkel. A mellettünk álló nem hallja, de Isten: IGEN!

Varga Gyula geszterédi pedagógus

„Szóltam lelkemnek: csöndben légy”

„*Szóltam lelkemnek: csöndben légy*”
Theresa Aletheia Noble FSP nővér,
szinte mindenki számára megvalósítható,
havi fél- vagy egynapos mini-lelkigyakorlatot javasol – nevezhetjük egyszemélyes lelkinapnak is.
„*Szóltam lelkemnek: csöndben légy*”
– írja T. S. Eliot a Négy kvartettben.

„*Valahányszor elárulom másoknak, hogy évente nyolc napot lelkigyakorlaton töltök együtt Jézussal, irigykedő pillantásokat vetnek rám – különösen a többgyerekes anyukák*” – meséli Theresa Aletheia Noble nővér.

Amit Aletheia nővér javasol, és amit szinte mindenki számára megvalósíthatónak tart, a havi fél- vagy egynapos mini-lelkigyakorlat – nevezhetjük egyszemélyes lelkinapnak is. Nem nyolc nap, az igaz, mégis segítheti, előremozdíthatja a lelkiéletedet. Istent nem kötik az időhatárok. Isten nem ad kevesebb kegyelmet neked azért, mert nem áll tömörkedés idő a rendelkezésedre, amit Vele tölthetnél – mert történetesen pelenkák cserélgetésével töltöd a fél életedet. Szent Ignác, a lelkigyakorlatok szerzője azt tartja, akárcsak egy óra elvonulás egy barlangba csodákat tehet; a saját egyórás imádságaiból többet tanult Isten titkairól, mint amennyit a professzorok valaha meg tudtak volna tanítani neki. Egy óra – ennyi is elég lehet.

Úgy tűnik tehát, hogy megéri egy mini-lelkigyakorlatot szervezni magunknak már ebben a hónapban, még ha csak egy reggel jön is össze a végén. Ha van időd filmekre, vagy arra, hogy a telefonod kijelzőjét nézgesd – ami az egész életedet tekintve összesen nagyjából éveket fog jelenteni –, akkor van időd egy mini-lelkigyakorlatra is.

Aletheia nővér öt lépést ajánl az egyszemélyes lelkinap megvalósításához.

1. Kapcsold ki (és tedd el) a telefonodat!

De úgy igazán. Hacsak nem sebész vagy, és éppen ügyeletben, vagy valami valós veszély forog fenn éppen, mindannyian megengedhetjük magunknak, hogy legalább fél napra ne legyünk elérhetőek. Hagyd a telefont a kesztyűtartóban, ha mindenképp szükséged lesz rá – de legjobb, ha otthon hagyod. Tartsd

távol magad az e-mailektől, számítógépektől, tabletektől, rádiótól. Amennyire csak lehetséges, legyen tényleg csönd az alatt a rövid idő alatt, amit Istennel töltesz.

2. Kezdd ezt a napot szentmisével!

Ez tökéletes kezdet bármilyen lelkigyakorlathoz. Ha sikerül picivel előbb érkezned, olvasd el előre a napi evangéliumot, és imádkozd át, mielőtt a mise elkezdődik. Ráérsz – próbáld meg tehát szemlélődő módon részt venni a szentmisén. Ne gondold a jövőre, sem a tennivalóid listájára. Kérd meg az őrangyalodat, hogy segítsen összpontosítani. Amikor magadhoz veszed az Eucharisziát, kérd meg Jézust, adja meg neked a jó lelkigyakorlat minden kegyelmét.

3. Menj el szentségimádásra!

Rögtön a mise után eltölthetsz kis időt szentségimádással, ha olyan templomba mész, ahol ez lehetséges. Lehet, hogy nem sok idő jut erre, úgyhogy használd ki jól: hagyd, hogy Jézus átítasson. Kérd tőle, hogy adja meg neked a kegyelmet és éleslátást, ami szükséges ahhoz, hogy újra élettel teljess, megtértnél érezhesd magad a rövid kis lelkigyakorlat után.

4. Tégy egy rózsafüzérrel egybekötött sétát!

„*A magam részéről odavagyok a rózsafüzérésért*” – írja Aletheia nővér (az Egyesült Államokban évek óta szerveznek nyilvános rózsafüzér-imádkozásokat, például a New York-i Central Parkban – a szerk.). A reggeli szentmise és szentségimádás után menj el egy közeli parkba vagy más szép helyre, ahol senki sem fog zavarni: sétáld, és közben imádkozd a rózsafüzért lassan és elmélkedve. Fogadd be a körülötted lévő természet szépségét, és adj hálát Istennek érte; hagyd, hogy elcsendesítse a lelkedet. Hagyd, hogy Isten beszéljen hozzád a gyönyörű világ által, amit Ő teremtett. Ha szeretsz fotózni, meg-megállhatsz valami szépet megörökíteni. Vagy írhatasz egy rövid verset. Utána térj vissza a rózsafüzérhez.

5. Póbáld meg beiktatni három, az imának szentelt időszakot!

Ha félnapos lelkigyakorlatra van időd, adj bele mindent, imádkozz annyit, amennyit csak bírsz. Ez talán rémisztően hangzik, de hidd el, nem olyan

nehéz! Oszd fel az imaidőt 45 perces periódusokra – de nem szükséges percre pontosan követni ezt, természetesen. A köztes időkben írhatasz naplót, olvasgathatsz lelki olvasmányokat, vagy egyszerűen ihatsz egy csésze kávé, miközben kinézel az ablakon. Ha nem tudod templomban végezni az imával töltött időszakokat, keress csendes helyet, ahol senki nem zavar. Édesanyámnak például volt egy külön kis szobája, ahová elvonult imádkozni, és tudtuk, hogy ilyenkor nem szabad zavarni őt. Ha otthon nem tudod ezt megoldani, próbáld meg eljutni egy kápolnába vagy templomba, ahol örökimádás van, vagy ülj le akár egy parkban, akár a vízparton.

Mindezek mellett még számtalan módon szervezheted a mini-lelkigyakorlatodat – ezek csupán ötletek. Ne ragaszkodj görcsösen a részletekhez, és ne gondold túl! Ami igazán fontos, az az, hogy tölts időt csöndben Istennel. Mindenesetre, ha sikerül szakítanod erre egy kis időt, nem fogod megbánni.

Forrás: Magyar Kurír

AZ IGAZ LELKISÉG

Megkérdezték a Mestert:

– *Mi a lelkiség?*

Ezt válaszolta:

– *A lelkiség az, amely sikeresen előidézi benned a belső átalakulást.*

– *És ha a mesterektől ránk maradt hagyományos módszereket követem, az nem lelkiség?*

– *Ha nem hozza meg benned a kívánt átalakulást, akkor nem lelkiség. Az a takaró, amely nem tart melegen, már nem takaró.*

– *A lelkiség tehát változik?*

– *Az emberek változnak, és szükségük is van a változásra. Ami tehát valamikor lelkiség volt, az mára már nem az. Amit ma általában a „lelkiség” kifejezés alatt értenek, az csupán a régi módszerek dokumentálása.*

Anthony de Mello

„A csönd nem öncélúan kér helyet az életünkben.
Más a rendeltetése. A csönd a beszéd édesanyja.
Egy élet csöndje arra a végső kijelentésre irányul,
amely már szavakba foglalható, annak kimondására,
amiért éltünk.” [Thomas Merton]

Hogyan lehet alkudni egy keresztre feszítettel?

A „jámbor hagyomány” szerint Szűz Mária adta Szent Domonkosnak a rózsafüzért. Nem véletlen, hogy ez a hagyomány megmaradt. Toulouse városa, ahol Domonkos elkezdte működését, ki volt közösítve az egyházból az ott is elterjedt eretnokség miatt. Mikor ezt feloldották, a népet tanítani kellett, prédikálni kellett nekik. Domonkos, aki élete céljává a prédikációt tette, úgy érezte, hogy nem elég hatékony a működése, s ezért kérte Szűz Máriát, hogy adjon segítséget. Ő pedig a rózsafüzért adta a kezébe. A tanítványok a világ világosságai (vö. Mt 5,14), akik viszont nem képesek csak úgy, maguktól megszólalni, segítség kell nekik, s a rózsafűzér titkaiból ők is tanulhatják, hogy hogyan legyenek a hívek hasznára.

A rózsafűzér imádkozásának elterjesztésében nagy szerepe volt a domonkosoknak – hallhattuk Barna Máté OP vikárius atya tanítását 2016. október 8-án a Rózsafüzért imádkozók találkozóján a debreceni Szent László Domonkos Plébánián.

Az elcsendesedés imája

A rózsafűzér elmélkedő imádság, ritmusa nyugalomba helyez, és el tudja csendesíteni a lelket. A húsz titok Jézus és Mária földi életének négy egységbe való összefoglalása.

Váljon természetünké a hitünk, s erre vannak eszközök. Az egyik eszköz intellektuális: ismerjük meg hitünk tárgyát, és értsük is azt, bár tudnunk kell, hogy az egyes ember egész élete során sem jut el a teljes Biblia, az egyházatyák tanítása, az Egyház hite megértéséhez. A másik eszköz a rózsafűzér imádkozása. Ez megérinti szívünket, ha közben a titkokról gondolkodunk, rágódunk (formálisan kérődzünk azon), s így jutunk el az értelem és az akarat határára, ami az ima lényege, s eközben kimondjuk, hogy elfogadjuk Istent. De mindezt át is éljük, s így ez elvezet az öröme és a szív békességére. A rózsafűzér titkairól való elmélkedés tehát az intellektuális oldal, ami ebbe bevonja szívünket is, s megtanít az Isten szeretetére és az adott titokban rejlő szeretetre. A rózsafűzér megtanít arra is, hogy ne csak magamért, hanem az egész világ jólétéért, üdvösségéért könyörögjek. Mert ha az üdvösség ajándékait megismertük, akkor tudjuk, hogy mindenkinek meg kell kapnia ezeket az ajándékokat. A rózsafüzért tehát az egész világ szándékára kell imádkozni!

Alkudni a keresztre feszítettel?

Hogyan alakítja hitünket a rózsafűzér? A titkok nagyon konkrétak, de földi életünkben nem tudunk felérni a titkok teljes értelméhez. Úgy nőünk fel itt a földön, hogy Istenről bálványképeink vannak. Lehet például üzletelni Istenrel: adja meg azt, amire szükségünk van. A bálványok lebontásában sokat segíthet a rózsafűzér titkairól való elmélkedés. Hogyan lehet például alkudni egy keresztre feszítettel? – tette fel a kérdést Máté atya.

Azt a gondolatot is örököljük, hogy bűneink miatt Isten büntetése van rajtunk itt e fölön. De az ítélet nem a földön van, hanem majd az örökkévalóságban. Máté atya elmondta, hogy kedvenc titka az örvendetes olvasóból a harmadik titok: a világra születő gyermek hogyan lehet olyan Isten, aki azon gondolkodik, hogy hogyan álljon bosszút az emberen. A jászolban fekvő Istengyermekek nem lehet bosszúállók.

Tanulnunk kell az Isten szeretetét

Érdekes megvilágításban beszélt ezután Máté atya a vakon született ember meggyógyításáról (Jn 9, 1-41). A kérdésre, hogy kinek a bűne okozta az ember vakságát, Jézus azt feleli: nem valakinek a bűne az oka, „hanem az Isten tetteinek kell rajta nyilvánvalóvá válniuk”. A történet lényege a vak ember kihallgatása a zsinagógában, s az, hogy hogyan alakul át, milyen folyamaton megy át a volt vak hitvallása: először csak annyit mond, hogy az az ember gyógyította meg, akit Jézusnak hívnak, majd a zsinagógában Istentől valónak tartja az illetőt, míg vé-

gül hittel leborul az Emberfia előtt: itt nyilvánul meg Isten dicsősége. Meg kell tanulunk Isten szeretetét – mondta Máté atya –, és így hitünk öröklött torzulásai el kell hogy tűnjenek.

Az ajtón zörgetés nem kérés...

Kéréseink egy dolog felé irányuljanak – folytatta az előadó. Az éjjel zörgető ember (Lk 11,5-13) biztosan tudja, hogy fog kenyeret találni barátjánál, ezért zörget kitaratóan. Isten azt adja nekünk, amit leginkább tud adni: az átformálódás kegyelmét, s nekünk ezt kell kérnünk. „Kérjete, és adni fognak nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és ajtót nyitnak nektek. Mert mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek ajtót nyitnak” (Luk11, 9-10). A zörgetés több, mint a kérés: ha zörgetek, azt akarom, hogy beengedjen, és ott legyenek a bent lévővel. Zörgetünk, hogy – a Szentlélek ajándékaként – Istennél lehessünk. A rózsafűzér imádkozása ennek jó eszköze, mert belehelyez e szent jelenlétebe.

Nem a penzum miatt imádkozunk...

A rózsafűzér a keresztyén imádság frappáns összefoglalása: nem a penzum miatt imádkozunk, hanem hogy elmélyüljön bennünk a hitünk, s világossá le-

gyenek számunkra a titkok. Akár egyedül, akár közösen imádkozzuk, mindkét forma jó. A közös imádkozás során jó gyakorlat, ha egy-egy elmélkedő mondatot közbeiktatunk. A közös ima gyakorlata és ereje olvasható az Apostolok Cselekedeteiben (1,13-14), amikor Jézus mennybemenetele után az apostolok és Mária összegyűlnek az emeleti teremben és imádkoznak.

Nem megoldásokra, irgalomra van szükség

Majd Popper Péternek Pilinszky Jánossal folytatott párbeszédét idézte Máté atya. Pilinszky szerint a pszichológusok nagy terhet tesznek az emberek vállára, azt hangoztatva, hogy minden problémára van megoldás. De az emberek összeomlanak, mert nem tudják megoldani dolgaikat, hiszen ezek leginkább csak elviselethetők és nem megoldhatók. Pilinszky

ky szerint az életben tragédiák vannak, és irgalomra van szükség. Az imádságunk alapja is ez – tette hozzá Máté atya –: legyen az ima eszköz a megoldásra, de a bűn és a halál tragédiájára az irgalom a válasz, s mi ezt kérjük imáinkban.

50 éves korában várhatja az ember, hogy eljőjön a Szentlélek

Máté atya az 50. születésnapján köszöntésével kapcsolatban a következőket mondta el: Johannes Tauler, a 14. századi domonkos gondolkodó írta le, hogy mi történik mennybemenetelkor és pünkösdkor, magunkra vonatkoztatva a számokat. 40 éves koráig ne várjon semmit az ember, élje életét, építse jövőjét. Itt azért szerepe van a hitnek. 40 és 50 év között, modernül fogalmazva, az életközépi válság következik be, amit sokan nagyon nehezen élnek meg ma. Régen nem lehetett kilépni a keretből, egzisztenciális

okokból sem. Ma viszont a férfi vagy a nő képes egyedül is elboldogulni, miközben felborulnak az életkeretei, és negyvenes életkorában felbillen az öntudata, s rettegni kezd, hogy nem tudja megoldani a dolgait. Tauler szerint 50 éves korában várhatja az ember, hogy eljőjön a Szentlélek. Mi a teendőnk 40-50 éves korban? Semmi, mondja Tauler, várni kell a Szentlelket, aki megoldja a dolgokat. De ne legyünk lusták, a jóra való csíráit is meg kell tenni, de várakozzuk arra, hogy Isten elküldi Szentlelkét. És én ezt várom most, tette hozzá stílszerűen Máté atya, mosolyt fakasztva hallgatóságában.

Az emberré lett Istenfiának anyja, Szűz Mária szerepe megalapozhatta, hogy ő sok nemzetnek legyen a pártfogója, akitől sokat tanulhatunk — fejezte be gondolatait Barna Máté OP, vikárius atya.

Lejegyezte Havas Lászlóné

A 800 éves Domonkosokról a 120 éves Svetitsben

Két ünneplő debreceni közösség, a Szent László Domonkos Plébánia és a Svetits Gimnázium közös rendezésében „Domonkosok a magyar irodalomban” címmel irodalmi délutánra került sor 2016. szeptember 22-én, az Ars Sacra fesztivál jegyében, a Svetits Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumban.

Az irodalmi délutánon Papp Márta, a Tóth Árpád Gimnázium nyugdíjas tanára Kodolányi János Boldog Margit c. regénye alapján mutatta be Szent Margit életáldozatát, akit apja, IV. Béla a tatárjárás idején, még megszületése előtt, Istennek szentelt engesztelő áldozatul a haza megmentésére, s akit hároméves korában a Domonkos-rendi apácák kolostorában helyezték el. Margit élete sok szenvedéssel, megpróbáltatással volt tele, sem kolostori előjárói, sem szülei, sem társai, a nővérek sem értették magatartását, szilárd kitartását az Istennek szentelt élet útján. Az 1937-ben kiadott regény forrásairól, létrejöttének finnországi vonatkozásairól is hallhattunk az előadásban, s arról hogy a középkori eszméket vizsgáló regény – archaizáló nyelvezete – ellenére ma is élvezetes olvasmány.

Tokodi László O.P. (Szent László Plébánia) „A nő szeme és a férfi ösztöne egy szerzetes életében – kísértésteológia

Gárdonyi Géza szerint” címmel az Isten rabjai c. műben szereplő Ábris testvér és Jancsi alakját vizsgálta. Az író maga a

Tokodi László

Papp Márta

Erdős István

kolostori életnek az emberre tett hatását kívánta bemutatni – említette az előadó, aki kitért a regény forrásaira, főleg az író magánéletéből vett részletekre, majd azt elemezte, hogy mennyiben különbözik Gárdonyi Géza reinkarnációban való hite és a Katolikus Egyház felfogása az anyagi világgal, a testiséggel, a kísértéssel kapcsolatban. Gárdonyi értelmezésében a kísértés nem bűnre való

csábítást, hanem a testiséghez, illetve az anyagvilághoz való vonzódást jelenti csupán.

Erdős István, a Svetits Gimnázium tanára „Julianus barát útja: fabula és história” címmel Kodolányi Julianus barát c. regényével és a történeti tényekkel foglalkozott. Ki is volt Julianus barát? – tette fel a kérdést az előadó: kitalált alak, hittérítő, tudós, kém vagy hazafi? E kérdések elemzése után a regény hiteles forrásairól hallhattunk, majd arról, hogy – egyéb források híján

– a szerző hogyan építette bele regényébe saját élettörténete mozzanatait. Végül az ünneplő Domonkos-rend tiszteletére felolvasott szép részleteket hallhattunk a regényből Szent Domonkosról és más szentekről.

A rendezvényen közreműködött Bor-dás Anna (vers), Varga Anna (ének).

Havas Lászlóné

Ki volt Julianus barát?

A domonkos rend fennállásának 800. évfordulóján idézzük fel egy híres rendtárs, Julianus barát alakját, akinek nevét valószínűleg szinte mindenki ismeri, de hiteles történetét nem biztos. Létezését még a XIX. század tudományos életének prominens képviselői is kétségbe vonták, útját sokan kitalációnak minősítették. A vatikáni levéltárban őrzött Liber Censuum Romanae Ecclesiae-ben olvasható ún. Riccardus-jelentés, valamint a minden valószínűség szerint magától Julianustól származó „Levél a tatárok életéről” című dokumentum cáfolja az előbbi feltételezéseket, de nem ad elégséges választ sem a szerző életéről, sem útjának pontos céljáról.

Az előbbivel kapcsolatban szinte semmit nem tudunk. Abból ítélve, hogy a magyar nyelvet kitűnően beszélte, s beszámolója szerint a keleti magyarok rokonként fogadták, valószínűsíthetően magyar volt. Szerzetesként legalább húszévesnek kellett lennie, s az út során tanúsított fizikai kitartásából, ál-

lóképességéből következtetve túl idős sem lehetett. A rendet Magyarországon meghonosító Paulus Hungarus Bolognában tanult, majd tanított, s Julianus első kutatója szerint lehetséges, hogy ő is látogatta e város egyetemét. Útja előtt élhetett a győri, székesfehérvári, esztergomi vagy pesti rendházban is, hazatérését követően járt Rómában majd az orosz területeken, de 1237 után nincs róla említés, így elképzelhető, hogy – Pálhoz hasonlóan – ő is a tatárok áldozata lett 1241/42-ben.

Útja céljával kapcsolatban több feltételezést is megfogalmaztak a téma kutatói. A missziós cél logikusan következik a keresztény tanítás egészéből, s konkrétan a domonkos rend feladatvállalásából is: a magyar rendtartomány a

moldvai és boszniai területeken aktív térítómunkát végzett. Julianus és társai nem szerzetesként utaztak, a térítés nyilván nem volt feladatuk, legfeljebb annak előkészítése az eddig ismeretlen területek és népek felfedezésével, így tulajdonképpen tudományos célkitűzést is megvalósítottak. Evidens a politikai célok feltételezése is az utazással kapcsolatban, hiszen mind a pápának, mind a magyar királynak elsőrendű érdekei fűződtek a kelet-európai térség viszonyainak megismeréséhez. A pápa számára a keresztes háborúkban a szeldzsukok ellen felhasználható keleti, esetleg keresztény népek feltérképezése lehetett fontos, a Magyar Királyság pedig betelepíthető katonai erőben és/vagy politikai függésbe vonható területekben reménykedhetett. Egyes írások ezek miatt egyszerűen kémnek titulálják a „szakállukat és hajukat pogány módra” megnövesztő, kereskedőnek öltözött frátereket.

Felmerülhet a kérdés, hogy milyen előismeretek alapján választották meg az útirányt? A középkor tudományossága előszeretettel támaszkodott az antik auktorok műveire, pl. a II. századi Juszminoszra, aki – részben valóságos, részben képzelet szülte, illetve mára azonosíthatatlan – földrajzi területre, a Fekete-tengertől északra helyezi Szkítiát. A honfoglalás korának európai szerzői a magyarokat innen eredeztetik, s ez jelenik meg a későbbi magyar krónikákban, pl. Anonymusnál is. Lényegében nem ismerték, illetve nem használták fel a valamivel pontosabb bizánci és arab földrajzi ismereteket, és nincs nyoma annak sem, hogy a honfoglalás után bizonyos ideig esetleg fennmaradó magyar hagyományok, netán kapcsolatok hasznosultak volna. Az 1231/32-ben induló, három éven át tartó első domon-

kos expedíció útjáról keveset tudunk, a négy szerzetes közül egyedül, halálos betegen hazatérő Ottó a Riccardus-jelentés szerint „egy pogány országban talált néhány azon nyelvet beszélőt, (...) de tartományukba nem jutott el.” Halála előtt „megkeresésük minden útját-módját elmagyarázta” rendtársainak, azonban ez újabb kérdéseket vet fel. Ha Ottó baskíriai magyarokkal találkozott, miért nem a jóval rövidebb, bejáratott kereskedelmi utat ajánlotta Kijeven vagy Szuzdalon át a volgai Bolgárország felé? Lehetséges, hogy más keleti (Kaukázuson túli?) magyarul beszélő csoportok is léteztek még ekkor?

Az utazásra végül 1235. május elején indult négy szerzetes, s Julianus mintegy 19 hónap múlva, 1236. december 26-án érkezett Magyarországra. Egy társa, Gerhardus a volgai Bolgárországtól délre meghalt, két ismeretlen nevű társuk az alánok Kaukázustól északra fekvő földjéről fordult vissza, s szerencsésen haza is értek. Az útvonal pontos rekonstrukciója sem problémamentes: bizonyos, hogy magyar katonai kísérettel utaztak Bulgárián át Bizáncba, majd egy kereskedőhajón keltek át a Fekete-tengeren. 33 napig hajóztak valószínűleg több kikötéssel, s végül Matrikánál (a Kubán folyó torkolatánál fekvő egykori város a mai Oroszországban) szálltak partra. 50 napi időzés után indultak Alániába, ahol nagyjából fél évet töltöttek a legnagyobb nélkülözések között, s végső elkeseredésükben úgy döntöttek, hogy kettejüket rabszolgának adják el, hogy a pénzből a másik kettő továbbutazhasson. Tervük nem sikerült, senki sem vette meg őket, „minthogy szántani és örölni nem tudtak”, s ezután vált szét a csoport. Julianus és Gerhardus „néhány pogány társaságában” 37 nap alatt keltek át a Jergeni-hátság száraz pusztaságán a Volga–Don könyök felé 22 hamuban sült kenyeret fogyasztva el, amely a Riccardus-jelentés szerint olyan kevés volt, hogy „öt nap alatt megehették volna”. Gerhardus már ekkor nagyon beteg volt, Julianus koldult számukra élelmet Bundaz/Burdasz városában, melynek helye pontosan nem lokalizálható. Egy meg nem nevezett városban (feltételezések szerint Szuvarban) nem sokkal később Gerhardus egy őket „Isten nevében” befogadó mohamedán házában elhunyt, így Julianus egy muzulmán

imám és felesége szolgálaként utazott tovább. Bolgar vagy Biljar/Biler városban találkozott egy magyar asszonnyal, s az ő útbaigazítása nyomán érkezett meg a baskíriai magyarokhoz, de vitatott, hogy a Volga keleti vagy nyugati partján találta-e meg őket. Alig négy hetet tartózkodott közöttük, minél hamarabb haza akart térni a fontos információkkal, így 1236 júniusában „vízen és szárazföldön” utazva a mordvinok földjén, a szuzdali fejedelemségen és

Lengyelországon át a Szepesség egyik hágóján lépett magyar területre.

Útja fontosságát jelzi, hogy a jelenés bekerült a pápai kúria iratai közé, Julianust azonnal Rómába rendelték, eközben újabb domonkos expedíció indult keletre, s hazatérése után Julianus is újra útra kelt. Ezek a küldetések azonban már nem érték el céljukat, a mongol támadás elsöpörte a bolgárokat és a keleti magyarokat, s az orosz fejedelemségek jó részét is. Így sem e területek

krisztianizációja, sem a magyar állam katonai megerősítése nem sikerült, sőt egyáltalán nem tudott felkészülni az ország a védekezésre. Tudományos jelentősége viszont vitathatatlan: beszámolóját felhasználták a későbbi középkori utazók, s fontos bizonyíték a magyar őstörténet mai kutatói számára is.

Erdős István
történelemtanár
Svetits Gimnázium

Munkatársaknak tartottak lelki napot a 75 éves katolikus templomban Tiszacsegén

A Szent József Plébánia és a hozzá tartozó fiúiak munkatársai, képviselő-testületi tagjai, sekrestyései, hitoktatói, imaközösségek vezetői minden évben találkoznak, hogy megerősítsék küldetésüket az Egyház építésének szolgálatában. A túlnyomórészt protestáns többségű Tiszacsege adott otthont az egész napos eseménynek. Magyarok Nagyasszonya oltalmára szentelték fel 1941-ben a tiszacsegei római katolikus templomot, melyet Venczell Ede egri kanonok – arany miséje alkalmából – Hevesy Sándor egri építésmérnök terve alapján építtetett.

A lelki napon Nagy Krisztián hernádnémeti plébános tartott előadást „Vallásos-nem vallásos, különbség eszme és hit között” címmel, ehhez Alexander Schmemmann A világ életéért című könyvét vette vezérfontásként. Az emigráns orosz családból származó Alexander atya a XX. századi ortodox teológiai gondolkodás egyik nagy formátumú egyénisége, eredeti alakja. Könyvének témája a szekularizáció – vagyis kultúránk egyre erősödő és gyorsuló elidegenedése attól a keresztény világszemlélettől, amely kezdettől fogva meghatározó befolyást gyakorolt e kultúrára –, valamint az a mélyreható megosztottság, amit a szekularizáció maguk között a keresztények között idéz elő.

Az előadó kifejtette, különbség van hit és eszme között. Mi a szó igazi értelmében már nem vagyunk vallásosak. Ludwig Andreas Feuerbach materialista filozófus gondolatát idézte, aki úgy vélte: az anyagi természetén és az emberen

kívül nem létezik semmi. Az ember az, amit megesszik, semmi több. Bár ateista felfogásával nem értünk egyet, mégis el kell gondolkodnunk azon, hogy a Szent-

írás első lapjain is evésről van szó. „Ezt parancsolta az Úristen az embernek: A kert minden fájáról szabadon ehetsz, de a jó és a rossz tudásának fájáról nem ehetsz, mert ha eszel róla, meg kell halnod.” (Ter 2,16-17) Ha az ember megtartotta volna Isten parancsát, mindenben Isten áldásával találkozott volna. Az ember viszont arról a fáról evett, amiről nem lehetett volna, így az ember tragédiája bekövetkezett; elfelejtette, hogy ő

homo adorans – imádkozó ember. Isten eredeti tervében az embernek kellett volna az áldás közvetítőjének, papnak, imádkozó embernek lennie. De erről megfeledkezett.

Minden vallás úgy állítja be magát, hogy Isten üzenetének a tolmácsolója. De valóban így van ez? Ha így lenne, a kereszténység egy lenne a sok között.

Egyházunk tanítása szerint Jézus teljes engedelmességével visszaállítja a teremtés eredeti rendjét, hogy az ember újra az áldás elfogadója és közvetítője lehessen. Nem manipulációval, hanem az Atya akaratának mindenekfeletti teljesítésével áll vissza ez a rend. Ezért Jézus eljövetelel minden vallásnak vége van. Mi nem vallásosak, hanem Krisztus-követők vagyunk. Még a zsidóságot is kísértette az a gondolat, hogy a törvény betartása árán lehet Isten előtt kedves az ember. Ezért vitáz olyan sokszor Jézus ezzel a magatar-

tással. Nyugodtan kijelenthetjük, hogy a vallásos ember minden kérdésére Jézus a válasz, és aki a visszaállított teremtői rendbe akar lépni, Jézussal kell egyesülnie. Ez nem más, mint a megtérés eseménye. Ezért a krisztusi ember eucharisztikus ember is, ahol őt követve, belőle élve Jézussal egyesült életet él.

A lelki napot szentségimádással zárták.
Szent József Plébánia – Egyek
Fotó: Papp Ágoston

Európát misszionálni kell!

2016. szeptember 22–24. között magyarországi fennállásuk 100 éves jubileumát ünneplő verbita szerzetesek és nővérek végeztek missziós szolgálatot Fehérgyarmaton. A misszió egyúttal előkészítője is volt a 25-én 200 éves jubileumát ünneplő Szent Péter és Pál-plébániatemplom ünnepének. A három nap mottója: „Gyökerezetek meg, és épüljetek fel Krisztusban”.

A missziós csoportot vezető Magung Fransis atya Indonéziából származik, ahogy Klau Julius és Sudarman Algon testvér is. A Fülöp-szigetéről érkezett Magyarországra Hernandez Elmer testvér, Kongóból Mawasala Mbela Fabien és Ngamba Mungwala Albert testvér, braziliából De Miranda Marko testvér, Erdélyből András Zoltán testvér, Lengyelországból pedig Klewek Anna és Gosia nővér.

A három nap eseményein 22-én Varga János SDV atya is tartott előadást, aki Argentínában, egy, a brazil határhoz közeli faluban, az őserdőben, Andrecitóban szolgál, s onnan jár ki a környék 10-300 hektáros ültetvényeinek kápolnáiba misézni. Már 13 éve lát el missziós feladatot az országban. Prédikációjában a gyökerekhez tért vissza: „Míg a nagyszülők órákon keresztül tudtak történeteket mesélni a családról, addig ma, ha két ember találkozik, leginkább a mobiljaikat nyomogatják, s ha az ősei felől kérdezzétek őket, jóformán semmit nem tudnak. Az életünket átható gépek, az eszközök, a matéria lassan átveszi az emberi személy szerepét. Ezt tetézi, hogy gyökeretelenné vált az ember. Ha megkérdezik, ki vagy te, eszünkbe kellene jutni annak is, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ki fogja elmondani a következő nemzedéknek, hogy mégis mit keres itt a Földön? A családban kell ezt megtenni, mert a családot választotta ki erre a Jóisten. Aki nem tudja, honnan jön, hova megy, mit keres itt, nem ellenfél a gonosz szá-

mára. A legkisebb probléma, kísértés felőrlí az ilyen embert. A kábítószert használó fiatalok azért élnek a droggal, mert nincs fogalmuk arról, hogy mit keresnek a Földön. Nem tudják, minek örüljenek, miért van részük szenvedésben, és menekülnek a nehézségek elől, amit nem akarnak felvállalni. Innen kell kiindulnia a keresztyén ember missziójának: hirdetni Isten ígését – ahogy Pál apostol mondja: „akár alkalmas, akár alkalmatlan” „A mi gyökereink pedig a teremtő Istenig nyúlnak vissza.” (Tim II 4, 2).

Ahol minden ember hisz

Előadásában atya az argentin vallási életről is beszélt, s elmondta, az argentinoknál a hit teljesen természetes, nem hiányozhat az ember életéből. Bár mondta azt is, hogy mindenben hisznek. A hiedelemviláguk nagyon tág; lefedi egész életüket. A háttérben erős spirituális háttérrel tapasztalt. Kintléte alatt istentagadó emberrel még nem

„Rátok, keresztyénekre egy olyan könyvet bíztak, amelyben elegendő mennyiségű robbanóanyag van ahhoz, hogy az egész civilizációt ezer darabra robbantsa szét, hogy átfordítsa a világot, és békét vigyen egy háborútól pusztított bolygóra. Azonban úgy bántok velem, mintha egyszerűen csak egy irodalmi mű lenne, semmi több.” (Gandhi)

találkozott. Az ottani embert átjárja a hit. Elmondta, hogy a plébániája területén működik ifjúsági hittancsoport, karizmatikus csoport, kis hittanosok, vannak imaórák, szentségimádások (olykor 24 órások is), gyógyító szentmiséket is tart. Érzí az ottani emberek lelke, hogy valamit adni kell az Úrnak. A kápolnák mellett Karitászbédlő is található.

Örömhír mindenkinek

23-án délelőtt Bökő Péter plébános és Szabó Róbertné hitoktató közreműködésével a verbiták ellátogattak a helyi Deák Ferenc Gimnáziumba és a Kölcsey Ferenc Református Általános Iskolába, ahol a zene erejével a diá-

koknak hirdették az örömhírt, majd az Idősek Otthonába látogattak, valamint a kórház belgyógyászati és sebészeti osztályán fekvő betegekhez.

A szebb világot közösségben lehet megteremteni

Az esti szentmise keretében Francis atya az imádkozás fontosságára hívta fel a figyelmet, s arra, hogy Isten nem kívánságautomata, hogy bedobjuk a kívánságunkat, kérelmünket, mit kérünk a Jóistentől, és az úgy teljesül, ahogy mi elképzeljük. Az igazi imádság: bízni a Jóistenben. Amikor rábizzuk magunkat Istenre, Isten mindig többet, csodálatosabbat ad. Elmondta azt is, hogy sokszor panaszkodunk, hogy rossz a világ. Megoldásként a következőt javasolta: ha egyedül próbáljuk a világot jobbra tenni, nem fog menni. A lelki templomoknak is sok téglából kell felépülniük. Csak akkor tudjuk a világból kisöpörni a bűnt, ha közösségben vagyunk. Lehet, kevesen vagyunk, de ha erős a hitünk, a világosság megmutatkozik.

A szentmisét követően a szerzetes testvérek és nővérek mutatkoztak be, életükkel is igazolva, hogy Istennek semmi sem lehetetlen: honnan és mikor érkeztek Magyarországra, milyen nehézségekkel találkoztak (pl. magyar nyelv és konyha), mennyire megszerették hazánkat, nyelvünket.

Az európai embernek a hit nagyrészt csak a kíváncsiságát elégíti ki

24-én délelőtt a város központjában, a templom mögötti téren szolgáltak a verbiták, a zenét ismét segítségül hívva. Nagy érdeklődés és kíváncsiság fogadta őket. Délután a Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Házában találkoztak a helyi plébániai csoportok és a képviselő-testület tagjaival. Karácsony Zsoltné bemutatta a fogyatékosokkal

és szenvedélybetegekkel foglalkozó intézményt. „Nézz irgalmas szívvel, hiszen amit első látásra észlelsz, csupán védőburok” - mondta. Majd a plébániai csoportok és a verbiták beszélgetése, tapasztalatcseréje történt. Arra a kérdésre, hogy hogyan látják a verbiták a jövőt, a családpasztorációban látják egyöntetűen a megoldást. Már a családban el kell kezdeni a gyerekeknek megmutatni a hitet, megtanítani őket imádkozni.

Az európai egyházban látszólag minden halott, de tevékeny időszakban van...

17.30-tól a római katolikus plébániától a görög katolikus templomig zenés, imádságos felvonulással mutatták meg a hívekkel együtt a hit erejét. 18.00 órától a görög katolikus templomban szent liturgián vettek részt az érdeklődők. A szentliturgián Francis atya prédikációjában immár a hívek előtt is arra hívta fel a figyelmet, hogy az európai egyház a télben van de tavaszra vár. Az, hogy mikor lesz tavasz az egyházban, ahhoz fontos megtalálni a gyökeret a hitben is. Nagyon fontos a személyes találko-

Aki nem tudja, honnan jön, hova megy, mit keres itt, nem ellenfél a gonosz számára.

zás a Jóistennel az imádság révén, másrészt a bibliaolvasással.

Engedjük, hogy a Biblia által megújuljunk, hogy megváltozzon az életünk. Imádkozzunk, hogy a Jóisten legyen velünk a mindennapi életünkben.

A szentmisét követően missziós koncert következett, mely során a különböző országokból érkező szerzetesek, nővérek hazájuk népviseletét és zenei kultúráját is bemutatták.

A programokon részt vevők rendkívül sokat tanulhattak a mosolygós, életvidám, hivatásukat a gyakorlatban is megvalló szerzetesektől, nővérektől. A családok pedig, akik vállalták, hogy a három napra befogadják őket, egyhangúlag arról számoltak be, hogy mennyivel többek lettek azáltal, hogy ha csak erre a három napra is, de életük részévé váltak a verbiták.

Dr. Kádár Brigitta

Kétszázéves jubileumi ünnepség Fehérgyarmaton

2016. szeptember 25-én, felszentelésének 200. évfordulóján ünnepi, püspöki szentmisével ünnepelte meg a fehérgyarmati egyházközség a Szent Péter és Pál-plébániatemplom búcsúját. A templomot a város szülöttje és a templom építtetője, Klobusiczky Péter szatmári püspök, későbbi kalocsai érsek szentelte fel 1816. szeptember 25-én.

A bicentenáriumi szentmisét Palánki Ferenc megyéspüspök mutat-

felszentelt Eiben Tamás káplán, valamint Papp László, Papler Pál, Kovács Róbert görög katolikus parochus és a verbita szerzetesek.

Palánki Ferenc püspök atya prédikációjában – a Szentírás vasárnapján – a Biblia olvasásának, hallgatásának fontosságára hívta fel a figyelmet. Amikor ugyanis a Szentírást olvassuk, halljuk, az első, hogy észreveszünk valakit, Jézust, és észrevesszük a köztünk jelenlévő Istent. Ha pedig az életünk

olykor-olykor kicsúszik a kezünk közül, jó tudni, hogy életünk a szerető Isten kezében van. Azt kéri, hogy úgy éljünk a földön, abban a tudatban, hogy közben épül odaát Isten országában a helyünk. Nem lehet akárhogy élni. Aki az Isten által kijelölt úton jár, megváltozik az élete, cselekvésre indul, belátja, hogy ő maga is rászorul másokra. Ezért is segít másokon. S ha életünkben megvalósítjuk Isten terveit, életünk üdvösségtörténet lesz – hívta fel a figyelmet a püspök atya.

ta be. Részt vettek Schönberger Jenő szatmári püspök, Heidersperger István mátészalkai plébános, szatmári esperes, három, korábban itt szolgáló plébános (Ruszi Gábor, Márku János, Bodnár Imre), a plébánia területéről

A szentmisén négy fiatal a bérmálás szentségében is részesült, valamint – a jubileumot megelőző háromnapos misszió lezárásaként – megáldásra került a missziós kereszt is.

Dr. Kádár Brigitta

Ökumenikus templomot áldottak meg Hortobágyon

Ökumenikus istentiszteleten áldották meg a hortobágyi ökumenikus templomot, amelyen részt vett Palánki Ferenc, a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspöke, dr. Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, dr. Orosz Atanáz, a Miskolci Egyházmegye megyéspüspöke, Szabadi Árpád református esperes, Felföldi László római katolikus püspöki helynök, Szenes József nyugalmazott plébános, Hasulyó János, Balmazújváros plébánosa, a Hajdúvidéki Református Egyházmegye lelkészei, továbbá római és görög katolikus lelképásztorok. A világi méltóságok részéről dr. Tiba István országgyűlési képviselő, Vincze Andrásné, Hortobágy és dr. Veres Margit, Balmazújváros polgármestere, dr. Déry János, a Hortobágy Templomáért Alapítvány kuratóriumának elnöke, valamint az 1950–53-között a Hortobágyi Kényszermunkatáborokba Elhurcoltak Egyesületének tagjai.

Az istentisztelet elején Palánki Ferenc püspök szenteltvízzel meghintette a templomot, Fekete Károly püspök pedig áldást mondott, majd ígét hirdetett.

„Bene docet qui bene distinguit – aki jól tud megkülönböztetni” tartja a régi

mondás – kezdte gondolatait a református püspök, és utalt János apostolra, aki evangéliumában különbséget tesz Keresztelő János és Jézus között. –

Az evangélista szerint Keresztelő János prédikált, és közben megkülönböztetni

tanította kortársait, arról téve bizonyosságot, hogy milyen fontos, ha az ember ki tudja fejezni önazonosságát, és nem keveri össze magát másokkal. Életünkben elég gyakran összekeveredik két dolog, az eszköz és a cél. Az eszközből cél lesz, így nem tudja betölteni eszközi szerepét, és az ember közben elveti a célt, megreked az úton – hangsúlyozta a püspök.

Keresztelő János és Jézus útjai egy szakaszban szétválnak, amikor mindkettő önazonosságba kell, hogy jusson. Kezdetben a tanítványok sem tudtak különbséget tenni köztük, de hamarosan kiderült, melyikük az eszköz, és melyikük a célszemély. Keresztelő János segít ebben, ő megmondja, kicsoda ő és kicsoda a Krisztus. Keresztelő a Krisz-

tusra találás eszköze, a pusztában kiáltó hang, hírnök – fejtette ki gondolatait Fekete Károly püspök.

Ezután a pusztát, mint ősi, kísérteties helyet állította a középpontba, ahol Jézus az élete küldetésére készült elő. A pusztában önmagához és Istenhez is közelebb kerülhet az ember. Mindezt a hortobágyi puszta mélyén is meg lehet tapasztalni, ahol hosszú kilométereken keresztül az ember nem találkozik senkivel. Az egyedülletben megszülethet az Istenre szorultság érzése is. Keresztelő János Jézusról mint az Isten bárányáról tanít, aki a világ bűneit elvevő áldozat, másrészt pedig harcos, hatalmas, erős és győztes Úr és Király. Ezért adventben a templomszentelés ünnepén az Isten bárányát kell megtalálni, aki elhordozza a világ bűneit, folyamatosan megtartva, hordozva az embert – fejezte be gondolatait Fekete Károly püspök.

„Uram, jó nekünk itt lenni” – Palánki Ferenc megyéspüspök a katolikus éneket idézve Jézus tanítására emlékeztetett: emészsen bennünket a buzgóság az Isten házáért. Ő

tudta, mi lakik az emberben, milyen gyengék, bűnökkel terheltek vagyunk, és mindez nem akadályozta meg abban, hogy eljőjön közénk. Püspök atya hangsúlyozta, a bűn megszentelgésénitette a világot, és Jézus eljött, hogy elkezdje a világ újra felszentelését. Minden templom egy megszentelt hely, amely már nemcsak ehhez a világhoz tartozik, hanem az Isten világához is.

A képen Balassa Zsuzsa, akit 18 évesen a családjával együtt telepítettek ki Hortobágyra. A fiatal lány hozta magával a Hortobágyi Madonna képet.

A mi szívünk ilyen templom a keresztségünk óta. Rajtunk múlik, hogy az isteni világhoz is tartozik-e. Ezután a megyéspüspök, az Alföld sajátosságát kiemelve egy képet tárt elénk. Ha messzire nézünk, akkor összeér az ég és a föld. A templomban és a szívünkben is ugyanúgy összeérhet az ég és a föld. „Miért kell a 21. században is templomot építeni?” – tette fel a kérdést püspök atya. – Azért, mert tudjuk, hogy a templom különleges hely, és akárhol épül, akkor is az Isten jelenlétére tanít, figyelmeztet és feladatot ad számunkra. Ezután a főpásztor elmondta, a katolikus templom bejáratánál elhelyezett szenteltvíztartó szimbolizálja a megtisztulást: „Hints meg izsóppal és megtisztulok, moss meg és a hónál fehérebb leszek!” (Zsolt 51,9). Majd belépünk a templomba, az Egyházba, a közösségbe, hogy Isten ígéje megvilágosítsa értelmünket, eligazodást kapjunk az életünkhöz, és az oltárnál a szentáldozásban egyesülhessünk az Istennel, hogy olyan emberekké válhassunk, akikben összeér az ég és a föld. Minden helyzetben, életünk minden pillanatában tud rólunk, lát bennünket az Isten, és szeretettel tekint ránk, együtt szenved velünk. A főpásztor ezután utalt arra az időszakra, amikor Hortobágyon sok embert megkínóztak, több ezer családot embertelen körülmények közötti életre kényszerítettek. A hortobágyi templomban a múlt, az emlékezés terheit leteheti a meggyőört lélek, megtisztulhat, egyesülhet Istennel, és újjult emberként, hiteles tanúságtevőként, élő templomként járhatja életútját a világban. Legyünk élő templomok, hiteles tanúi Isten jelenlétének és annak az összefogásnak, egységnek, amire mi célként tekintünk – fejezte be gondolatait Palánki Ferenc megyéspüspök.

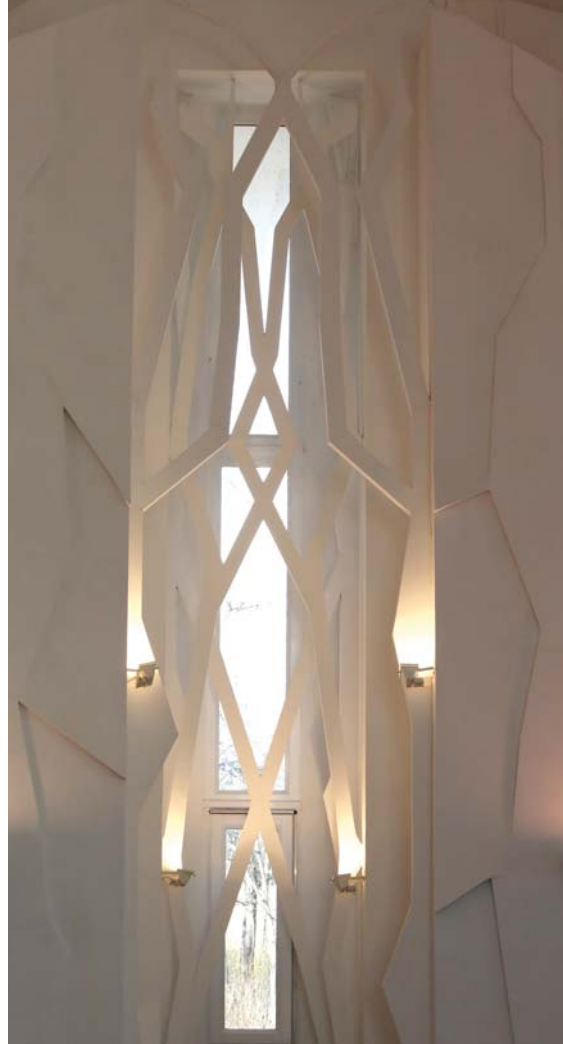

Hortobágyi Madonna 1952 rab karácsonyán az éjféli mise oltárképe Hortobágy-Borsós kényszer-munkatáborában

Az ünnepségen Déry János kuratóriumi elnök történelmi pillanatnak nevezte az eseményt, hiszen a világorökség részeként is ismert 1800 lakosú

Hortobágy az egyetlen település Magyarországon, ahol az Árpád-kori idők óta nem állt templom. „Hortobágy betyárok tanyája, bujdosók hazája, kitelepítettek, száműzöttek börtöne. Háború dúlta, vérben ázott föld, a mai napig csak pásztorok járta vidék. A „Nemzet parkja”, az „Isten homloka”, ahol a „csárdában pohárral harangoznak” – így jellemezte a területet Déry János, ahol az egykori rabgazdaság helyén 1966-ban megalapították Hortobágy falut, de templomra akkor sem gondoltak. A hívek viszont évtizedek óta imádkoztak az Isten házáért a vasárnapi szentmiséken, amelyeket a 80-as évek végén Déry János otthonában tartott Szent József nyugalmazott plébános.

– Az ima meghallgatásra talált – folytatta a kuratóriumi elnök, majd hozzátette, 2000-ben Cseri Géza, akkori polgármester kezdeményezésére létrejött a Hortobágyi Templomért Alapítvány, majd a katolikus, református hívek összefogásával közadakozásból, egyházi és állami támogatásból elkezdődött a lassú építkezés, ami 16 év fáradtságos munka eredményeként elérte végcélját. A templom alapkövét 2000 szeptemberében rakták le.

Déry János ezután bemutatta a templomot. Rácz Zoltán Ybl-díjas építész tervei szerint stílusában tájba illő falusi szecessziós, alaprajzában halra, formájában hajóra emlékeztető templom ovális alakjával az Árpád-kori körtemplomok és a körhöz az elnyújtott belső térrel kapcsolódó bazilikák ötvözete. Megjelenésében egyúttal a tűzhelyet őrző vasaló alakú pusztai nádépítmények családias hangulatát sugározza. Kívülről tetején a csillag és kereszt látható.

Isten felé mutatja az irányt minden felekezet számára. Onnan újra zeng a harang a pusztán, szólítja az élőket, siratja a holtakat és töri a villámokat. Ezt jelenti a három közül a „Kisbojtár”, és „Hívogató” mellett a legnagyobb harang, a „Számadó” ősi felirata: „Vivos voco, mortuos plango, fulgura frango”.

Végül Déry János megosztotta a résztvevőkkel 2003 karácsonyának emlékét, amikor még tető híján a csillagos ég alatt ünnepeltek az éjféli misén -20 fokban, 300 ember részvételével. Azóta is feledhetetlen emlék mindenki számára. Az országban akkor volt az első élő betlehem, igazi számmal egészítették ki az iskolás gyerekek játékát, ahol szó szerint csak a rackabirkák lehelték a meleget, és szűrbe öltözött hortobágyi pásztorok imádták a kis Jézust. Akkor azt gondolták, 700 év után először volt éjféli mise Hortobágyon. De mégsem. Jelentkeztek a kitelepítettek, a Hortobágyi Kényszermunkatáborokba elhurcoltak egyesületének tagjai, akik elmondták, a borsósi lágérben titokban, de ezer ember előtt egy katolikus és evangélikus lelkész tartott az éjféli misét 1952 karácsonyán. Az egykor fiatal lányként a tábor borzalmaival megélt miskolci Balassa Zsuzsa, aki szintén részt vett a templomszentelésen, az otthonából magával vitt Hortobágyi Madonna képet a szalmazsákja alatt rejtve. Akkor az a kép volt a betlehem. Sem abban az időben, sem a későbbi évti-

zedekben magáról a táborok létezéséről sem tudott senki, beszélni sem lehetett róla, mert köztörvényes bűnözőként volt elkönyvelve a több száz család. A képet azóta is a hortobágyi templomban őrzik. Így az ő támogatásával is felépült templom a 12 hortobágyi lágér központi emlékhelye lett, ahol évente minden nyáron találkoznak. Neveik a templomban elhelyezett emléktáblán olvashatóak. Értük is szólnak a templom harangjai.

Végül Vincze Andrásné polgármester Bodó Sándor országgyűlési képviselő üdvözlését és jókívánságait tolmácsolta, és bejelentette, hogy az önkormányzat 100 000 Ft-ot adományoz a templom további berendezéséhez.

Zárásként pedig Assisi Szent Ferenc: Uram tégy engem békéd eszközévé kezdetű imájával köszönte meg a hortobágyi lakosok nevében a felépült templomot.

**Uram, tégy engem a te békéd eszközévé,
 hogy ahol gyűlölet lakik, oda szeretetet vigyek,
 ahol sértés, oda a megbocsátás szellemét,
 ahol széthúzás, oda egyetértést,
 ahol tévedés, oda igazságot,
 ahol kétely, oda hitet,
 ahol kétségbeesés, oda reményt,
 ahol árnyék, oda fényt,
 ahol szomorúság, oda örömet.
 Uram, add, hogy inkább én igyekezzem vigasztalni,
 minthogy vigaszra várjak,
 inkább én törekedjem megértésre,
 mint hogy megértést óhajtsak,
 inkább én szeressek,
 minthogy szeretetet igényeljek.
 Mert önmagunkat feledve – találjuk meg magunkat;
 ha megbocsátunk – akkor nyerünk bocsánatot;
 és ha meghalunk – azzal ébredünk az örök életre.**

A templomszentelésen szolgálatot végzett a Debreceni Maróthy Kórus
 Kovács Ágnes

A második legrangosabb építészeti díjat nyerte el a józsai Szent György római katolikus templom

A Pro Architectura díj az Ybl Miklós-díj után a második legrangosabb kitüntetés az építészetben, a díjjal a kiemelkedő színvonalú építészeti teljesítményekre hívják fel a figyelmet. A díjból évente legfeljebb tíz adományozható.

A díj méltatásában olvasható, hogy a Gyórfy Zoltán által tervezett katolikus templom alázattal és méltóságteljesen simul Debrecen-Józsa környezetébe. Új szellemi és materiális világot kínál a környék lakóinak, és meghitt otthont nyújt a katolikus híveknek.

Gyórfy Zoltán jól sáfárkodott az anyagi lehetőségekkel. Józan, takarékos épületet tervezett, miközben az igényes

építés példáját mutatja fel az embereknek. Szemléletére jellemző, hogy azonos figyelmet fordított a szakrális karakter megjelenítésére és a használati szempontok érvényesítésére.

A templom épülete a téglalapítás meszteri példája. A szerkezetek és az anyagválasztás nem különül el sem a lokalitástól, sem az épület funkciójától, hanem azokkal természetes egységet képez. Az ősi anyag innovatív módon köti össze a múltat és a jelent. A homogén alakítás, az azonos külső és belső kiképzés szakrális erőt sugároz.

A díjat 2016 októberében, az Építészet hónapjában adták át.

Pappe

Római katolikus kápolnával rendelkező zarándokházat szenteltek fel Hajdúszoboszlón

Elkészült a hajdúszoboszlói Szent László római katolikus plébániához tartozó Wesselényi utcai zarándokház és kápolna, amelyet Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök ünnepi szentmisén szentelt fel 2016. szeptember 24-én. A Fájdalmas Szűzanya-kápolnában bemutatott szentmisén az építkezés kezdeményezője, Bosák Nándor nyugalmazott püspök atya, a kerület papjai, valamint a város vezetése is részt vett.

A vályogból épült közel 100 éves – kápolnának is helyet adó – épület életveszélyessé vált; ez indokolta az újjáépítését, amelyet még 2013-ban kezdtek el. Az építkezés költségeinek fedezésére a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye egy határon átívelő turisztikai pályázatához csatlakozott, de ennek sikertelensége következtében végül az egész beruházást az egyházmegye vállalta, mintegy 150 millió Ft értékben.

A háromszintes zarándokház, mely magában foglalja az 50 m²-es kápolnát, az összesen 22 férőhellyel rendelkező apartmant, valamint egy-, illetve kétágyas szobákat. Elsősorban papoknak kí-

nál majd egyszerű szálláslehetőséget az Alföld leglátogatottabb furdóvárosában.

A Fájdalmas Szűzanya-kápolna és Zarándokház dr. Kőszeghy Attila építész, szerkezettervező mérnök tervei alapján készült el.

Palánki Ferenc megyéspüspök a szentmise homíliájában – többek között – a kápolna védőszentjének, a Fájdalmas Szűzanyának példáját emelte ki, aki a kereszt alatt állva hittel elfogadta az Atya akaratát, nem kérdezve, hogy miért. „Szent Jánossal, a szeretett tanítvánnyal együtt mi is ott állunk a kereszt alatt, akik figyelünk Jézus és Mária szavára” – hangsúlyozta a főpásztor.

„Amikor Jézus meglátta, hogy ott áll anyja és az a tanítvány, akit szeretett, így szólt anyjához: Asszony, íme, a te fiad! Azután így szólt a tanítványhoz: Íme, a te anyád! És ettől az órától fogva otthonába fogadta őt az a tanítvány” (Jn 19, 26-27). Ezután a püspök atya hozzátette, amikor felszenteljük a zarándokházat és kápolnát, mi, tanítványok a házukba fogadjuk Máriát. „De hol van az igazi otthonunk?” – tette fel a kérdést a

főpásztor. „Önmagában kevés az, ha befogadjuk őt a házukba, a szívünkbe, ha mindez nem határozza meg az életünket. Mert a boldogság ott talál otthonra, ahol az emberek szeretik, segítik embertársaikat, beszélgetnek, megtörik egymással a kenyerüket, és Isten közelségében élnek” – fejezte be gondolatait a főpásztor.

A szentmise végén Lipták József plébános először hálát adott Istennek a kegyelemért, hogy felépült a kápolna és zarándokház, majd köszönetet mondott a beruházás támogatásáért.

Kovács Ágnes
Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Szent László-év 2017-ben

2017. január 1-jén kezdetét veszi az év végéig tartó Szent László-év. A Báthory-Bem Hagyományörző Egyesület és az Emberi Méltóság Tanácsa kezdeményezésére hirdették meg az emlékévet a lovagkirály trónra lépésének 940., a szabolcsi zsinat megtartásának 925. és szentté avatásának 825. évfordulója alkalmából. Az emlékévhöz Magyarország kormánya is csatlakozott.

Többek között azért is örülhetünk ennek a jubileumnak, mivel Egyházmegyénk és számos egyházközségünk (Csökmő-Kőrössziget, Debrecenben a domonkos plébánia, Folyás, Furta, Hajdúszoboszló, Kékce, Nagyrábé, Nyírcsaholy, Nyíregyháza-Borbánya, Nyírderzs, Rétközberencs, Szabolcs, Tiszanagyfalu) védőszentjét is tisztelhetjük a lovagkirályban.

Ezen jubileumi év meghatározza egyházmegyénk 2017-es lelkipásztori programját is. A jubileum kiemelkedő eseménye lesz 2017. június 24-én a 11 órai szentmise Szabolcs községben a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai, az anyaországon kívüli magyar püspökök és az egyházmegyénk papjai koncelebrálásával, valamint a hívek részvételével.

Szent István után Szent László bizonyult a legjelentősebb országépítőnek történelmünkben. A társadalmi rend megszilárdulása és az ország politikai szervezetének továbbfejlesztése jelentős mértékben Szent László érdeme. A nemzeti hagyomány és irodalom Szent Lászlót számos erénye miatt a keresztény lovagkirály mintaképének és kegyes uralkodójának tartja. Hősies erényei miatt az egyház III. Béla uralkodása idején, 1192-ben a szentek sorába iktatta. Életéről egy királygesta már a XI. század végén részletesen beszámolt. Ennek felhasználásával készült el a kanonizáció előestéjén vagy nem sokkal utána a László-legenda.

Szent László az első olyan Árpád-házi uralkodó, aki uralkodásával összekapcsolta a közép-európai népeket. A sorsközösséget a horvát és a magyar nép között ő hozta létre törvényes jogon. Ezért számíthatunk arra, hogy a magyarok mellett horvát, lengyel, román és szlovák civil szervezetek, egyházak és politikai szereplők bekapcsolódnak a jubileumi évbe. E népek közös és tisztelt királya szimbóluma az itt élő nemzetek ma oly szükséges összetartásának és együttműködésének a keresztény értékek védelmezésében.

Sajtóiroda
Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

A jubileum kiemelkedő eseménye lesz 2017. június 24-én a 11 órakor kezdődő ünnepi szentmise Szabolcs községben a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai, az anyaországon kívüli magyar püspökök és az egyházmegyénk papjai koncelebrálásával, valamint a hívek részvételével. A szentmise főcelebránsa Dr. Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek lesz.

A fatimai jelenések centenáriuma 2017-ben

2017. május 13-án Szűz Mária első fatimai megjelenéséről emlékezünk meg. A Szeplőtelen Szűz Anya „*tanítóként bevezette a kis látnokokat a szentháromságos szeretet legbensőségesebb ismeretébe, és megízleltette velük Istent az emberi lét legszebb tapasztalataként*” (XVI. Benedek pápa).

A fatimai jelenések meghatározóak voltak egyházunk életében, nemcsak azért, hogy számtalan embert megérintettek szerte a világon, hanem azért is, hogy szorosan kapcsolódnak az evangéliumi üzenethez, hozzájárultak sok katolikus hitének elmélyüléséhez,

illetve azért, hogy a felhívásoknak próféta ereje van. Az egyház megerősítette, hogy a felhívások a keresztyén élet megvalósítását előmozdító hihető és hitteles ajánlások.

Egyházmegyénkben a fatimai Szűz Anya tiszteletére épült templom Nyíregyháza-Kertvárosban (1996) és kápolna Vas megyén (1953). Szűz Mária Szeplőtelen Szíve tiszteletére szenteltek templomot Magyon (1958), Mátészalka-Ráczkertben (1994) és kápolnát Újkenézén (1990).

Egyházmegyénkben Mátészalkán és Nyíregyháza-Kertvárosban már évek

óta tartanak fatimai engesztelést május 13-tól minden hónap 13-án október 13-ig bezárólag. Mándokon egész évben tartanak fatimai engesztelést minden hónap 12-én, a debreceni Szent László-plébánián pedig minden első szombaton.

A centenárium évében május 13-án Mátészalka-Ráczkertben Palánki Ferenc megyéspüspök és Nyíregyháza-Kertvárosban Bosák Nándor nyugalmazott püspök atya vezetésével ünnepélyes engesztelést fognak tartani.

Sajtóiroda

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Üzenetek a mennyből

1917. május 13-án egy Cova da Iria („Béke völgye”) nevű helyen, a portugáliai Fatima közelében három pásztorgyermek, a tízéves Lúcia Santos és unokatestvérei, a kilencéves Francisco és a hétéves Jacinta Marto egy asszonyt pillantottak meg, aki ragyogóbb volt, mint a nap.

Az Asszony imádságra buzdította a gyerekeket, és arra kérte őket, hogy minden hónap 13-án jöjjenek el Cova da Iriába. A gyermekek teljesítették a kérést, és június, július, szeptember és október 13-án ismét megjelent nekik a Szent Szűz. (Augusztusban 19-én történt a jelenés, mivel 13-án a gyerekeket

A három titok közül az első a pokol látomása és azoknak a büntetéseknek a jövendölése, melyek a világra várnak, ha nem hallgat Mária intésére; a második titok Mária Szeplőtelen Szíve tiszteletének kinyilatkoztatása, mely reménycsillag a világ békéje és a lelkek üdvössége számára. E titkokat 1942-ben hozták nyilvánosságra.

A harmadik titkot Lúcia nővér 1959-ben egy zárt borítékban eljuttatta XXIII. János pápának, aki elolvasása után úgy döntött, hogy nem tárja fel annak tartalmát. Nyilvánosságra hozataláról II. János Pál pápa határozott 2000-ben.

Részlet a titokból: „[...] láttunk egy fehérbe öltözött püspököt, akiről úgy éreztük, hogy ő a Szentatyja. [...] ment botladozó léptekkel [...], fölrve a hegy tetejére, térdre borult a nagy kereszt lábánál, és egy csoport katona lőfegyverekkel és nyíllal tüzelve rá, megölte őt.”

II. János Pál ellen 1981. május 13-án következett el merénylet a Szent Péter téren. A fatimai jelenések első napja és a merénylet időpontja közti egybeeséssel kapcsolatban a Szentatyja így nyilatkozott: „Nem tudom, ki adta a fegyvert a gyilkos kezébe, de azt tudom, hogy ki térítette el a golyót, egy láthatatlan kéz, egy anyai kéz irányította.”

A Szűzanya kérésének eleget téve II. János Pál pápa 1984-ben felajánlotta Mária Szeplőtelen Szívének az emberiséget.

Francisco és Jacinta gyermekként hunytak el 1919-ben és 1920-ban, II. János Pál pápa 16 évvel ezelőtt, 2000. május 13-án avatta őket boldoggá Fatimában. Liturgikus ünnepük: február 20.

Lúcia nővér 2015. február 13-án hunyt el.

* * *

Fatima Lourdes mellett a világ legnagyobb Mária-kegyhelye; évente milliók zarándokolnak ide. A Szűzanya jelenéseinek helyén 1918-ban kápolnát építettek. Ezt követően lelki gyakorlatos ház és kórház létesült a völgyben. A bazilika építését 1928-ban kezdték. A szentély előtti nagy teret 1951-ben alakították ki.

Forrás: Magyar Kurír

kihallgatás miatt fogva tartották.)

A júliusi jelenés alkalmával a gyerekeknek látomásban volt részük a pokolról. A Szűzanya ekkor kérte először, hogy ajánlják fel Oroszországot az ő Szeplőtelen Szívének. E följajánlást XII. Pius végezte el 1942-ben, majd VI. Pál 1964-ben megismételte.

A jelenések híre gyorsan terjedt, és az utolsó alkalommal, 1917. október 13-án mintegy 70 ezer ember volt jelen Cova da Iriában. Ekkor történt a híres napcsoda: a nap megnagyobbodott, forogni kezdett, majd úgy tűnt, rázuhan a földre.

A jelenések során a Szűzanya titkokat bízott a pásztorgyerekekre. Lúcia nővér sokáig nem beszélt ezekről, majd az 1940-es években – püspöke utasítására – leírta a titkokat.

Egyházmegyei iskolalelkészek tanácskoztak a debreceni római katolikus püspöki hivatalban

Palánki Ferenc, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye püspöke közös gondolkodásra hívta az egyházmegye fenntartása alatt álló oktatási-nevelési intézmények római katolikus lelki vezetőit 2016. november 22-én Debrecenbe, a püspöki hivatalba.

A tanácskozáson Babály András nyírbátori plébános, iskolalelkész gondolatébresztő előadásában – többek között – a kereszténység közösségben való megélését hangsúlyozta, amelyet az iskolában is meg kell valósítani, kiemelte a lelkigyakorlatokon, egyházi ünnepeken való közös részvétel fontosságát is. A korábban pedagógusként dolgozó, a mentálhigiéné, pszichodráma, pszichoanalízis területén is jártas plébános gazdag tapasztalatait osztotta meg a résztvevőkkel, felhívta a figyelmüket azokra az egzisztenciális kérdésekre is, amelyek a gyermekeket

általában foglalkoztatják (Milyen az Isten? Mi értelme az életnek? Mi lesz velem, ha meghalok? stb...). A szakember elmondta, fel kell készülni ezek frappáns megválaszolására.

A beszélgetés során az iskolalelkészek beszámoltak munkájukról, iskolájuk hitéleti lehetőségeiről, megélt hagyományairól, és arról, milyen a kapcsolat az iskola és a helyi plébánia között. Egybehangzó véleményüknek adtak hangot, amikor elmondták, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a fiatalok megtalálják a helyüket

a plébániai közösségekben, ahol majd a szentségek felvétele – elsőáldozás, bérmálkozás – történik. Biztosítani kell továbbá a tanárok részére is a rendszeres lelki programokat, valamint nagy gondot kell fordítani a felekezetek lelki vezetői közötti harmonikus kapcsolat erősítésére.

2016. szeptember 1-jétől az egyházmegye köznevelési intézményei a következők: Szent László Katolikus Gimnázium, Szakgimnázium, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda – *Kisvárdá*; Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola – *Nyíregyháza*; Szent József Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégium – *Debrecen*; Széchenyi István Katolikus és Német Nemzetiségi Általános Iskola – *Mátészalka*; Szent János Katolikus Óvoda, Egységes Óvoda-Bölcsőde, Általános Iskola és AMI – *Egyek*; Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium – *Nyírbátor*; Néri Szent Fülöp Katolikus Általános Iskola – *Fülöp*; Szent Anna Katolikus Óvoda és Általános Iskola – *Geszteréd*.

Sajtóiroda

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Közönségtalálkozó a Magyar Katolikus Rádióval Debrecenben

A Magyar Katolikus Rádió 2016. október 13-án Debrecenben a II. János Pál Intézetben tartotta közönségtalálkozóját.

A rádió vendégei voltak: Palánki Ferenc, a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye püspöke és Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke.

II. János Pál pápa 25 évvel ezelőtt tett látogatást a Debreceni Református Nagytemplomban. Ezt a történelmi eseményt is felidéztek a beszélgetés során, valamint a rádió munkatársai, Szikora József főszerkesztő és Sályi András szerkesztő – többek között – arról is kérdezték a vendégeket, hogy milyen irányt mutat a keresztény tanítás a ma emberének a mindennapok forgatagában.

Sajtóiroda

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Fotó: Szabó Dávid

■ Szembeszállni az 50%-kal

A nyíregyházi Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola szellemi jogelődje, a nyíregyházi Királyi Katolikus Főgimnázium 1921. szeptember 1-jén a Városháza udvarán álló épületben, az egykori római katolikus elemi iskolában kezdte meg működését. 2011-ben állított emléktáblát ezen a helyen, Nyíregyháza szívében a Szent Imre Katolikus Gimnázium. A Kírkat hagyományait őrizve a keresztény nevelés ma korszerű pedagógiai módszerekkel és infokommunikációs technikákkal, a testi-lelki-szellemi fejlődésre koncentrálvá folyik a szellemi jogutód intézményben.

A Kírkat alapításának 95. évfordulója alkalmából került sor megemlékezésre, koszorúzásra a Polgármesteri Hivatal Bethlen Gábor utca felőli oldalán felállított emléktáblánál. A megemlékezésen köszöntőt mondott Megyesi Mária, a Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és AMI igazgatója. Ebből közlünk most részletet.

„Ma, amikor iskolával, tanítással kapcsolatos gondolatok után kutatva az Interneten mintegy 50%-ban kételkedő, ironikus, sőt gúnyos véleményeket találunk, mi indít minket arra, hogy egy régi iskola születésnapját megrendezzük, történetét a jelenbe hívjuk, történeti kutatások, egykori diákjainak visszaemlékezései révén megidézzük?

Nem más, mint az a szándék, hogy szembeszálljunk az 50%-kal, a fanyalgókkal, a tévesen ítélőkkel, és a másik 50% oldalára állva – a mai nap komoly és vidám eseményeivel is hirdessük: mi

szeretjük az iskolát. Szeretjük és értékeljük azt a helyet, ahol szervezeten és rendszerezten felkínálják a legszükségesebb tudást az emberi kultúra minden területén, és készségeket, az életben való eligazodás képességét művelik ki, de mindenekelett hitet és emberi tartást élnek a felnövekvő generációk elé.”

Iskolájuk iránti szeretet gyűjtötte ma itt össze a Királyi Katolikus Gimnázium öregdiákjait, az a ragaszkodás, amely a Szent Imre Baráti körbe is elhívta őket, amelynek az összejövetelei élő hidat alkottak a régi és az új katolikus gimnázium között.

A Királyi Katolikus Gimnázium az a hely volt, amelyet Énekes János kanonok, pápai prelátus, Nyíregyháza egykori plébánosa a 95 évvel ezelőtti tanévnyitó beszédében így jellemezte: „a magyar nemzeti művelődésnek nyitunk egy újabb kútforrást. Ez nemzetünk ifjúságának

tudásszomját elégíti ki.” Első igazgatója pedig ma is aktuális célt tűzött nevelőtestülete elé: „Vissza kell vezetnünk a nemzetet Istenhez, a jövőt, ifjúságot, a nemzet palántáit jó talajba, a valláserkölcs alakra helyezett nevelő iskola talajába kell ültetnünk.”

A „Kírkat” diákjai szerették iskolájukat, mert a pedagógiailag ma is időszerű elvek alapján gondolkodó tanáraik igazi műhelyek sorát hozták létre számukra, ahol sokféle tehetségük, alkotókészségük bontakozhatott ki.

A tanítás színvonala a Királyi Katolikus Gimnáziumban elismerten magas volt. Az 1948-as államosítása után tanárai városunk több neves középiskolája tanszületének meghatározó tagjaivá váltak.

Iskolánk, a „Szent Imre Gimnázium, Általános Iskola” minden tekintetben értékes örökséget kapott. Csekély fáradságot jelentett leverni a port a két világháború közötti katolikus nevelésnek irányt szabó célkitűzésről: „Vallásos, hazafias szellemben erkölcsös polgárokat nevelni!”, és megfogalmazni jelmondatunkat: „István hitével, Gizella szeretetével, Imre tisztaságával!”

Az alapítás 95. évfordulóján – a hálaadó szentmisét követően – az öregdiákok emlékeztek diákkorukra, a cserkészéletre. Majd a 9–11. évfolyamos szentimrések „Elődeink nyomában” címmel interaktív helytörténeti vetélkedőn idézték fel a Kírkat és a korszak emlékét, valamint sor került a Szent Imre Katolikus Gimnázium sportudvarán a szabadtéri kondipark avatására.

Kaszásné Tóth Judit

Megáldották Mérk egyházközségének plébániáját

Palánki Ferenc, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspöke 2016. december 3-án, advent második vasárnapján délután 15.00 órakor az irgalmasság órájában hálaadó szentmisét mutatott be a mérki egyházközségért, majd megáldotta a közösség megújult plébániáját.

Az ünnepi alkalmon részt vettek: Heidelsperger István mátészalkai esperes-plébános, Varga János nyugdíjas plébános, Nagykárolyból Ilyés Csaba főesperes-plébános és Arday Attila nyugdíjas plébános, valamint a mérki plébániához tartozó egyházközségek képviselői: Meczner Attila, Szigeti Róbert és Vilmos István, Vállaj polgármestere.

Kocsis Gábor plébános – Mérk

DÖK-nap az iskolában

Az idei tanévben is színvonalas és változatos programok keretében rendezte meg a Néri Szent Fülöp Katolikus Általános Iskola a diákönkormányzati napot. A szombati munkanap ellenére a gyerekek örömmel vettek részt az eseményen, és az időjárás is kedvezően alakult, hála Istennek.

Amíg az alsós nebulók kézműves foglalkozásokon fejleszthették ügyességüket, addig a felső osztályos diákok osztályonként egy-egy tanulót DÖK-királynak öltöztettek be a kapott anyagok felhasználásával. A négy jelölt közül végül csak egy lehetett a nyertes: Gali Bence 6. osztályos tanulót választották a 2016/2017-es tanév „uralkodójának”.

Ettől a tanévtől kezdve – hagyományteremtő céllal – felavattuk az első osztályos tanulókat. A kisdíjak Renáta néni vezetésével lettek egy vidám eskü, melyben ígéretet tettek arra, hogy az iskola hírnevét tovább öregbítik a nagyvilágban. Az eskü után ajándékot vehettek át.

A délelőtti folyamán a Nyírbrány Határrendészeti Kirendeltség bemutatóját nézhették meg a gyerekek. A kutya- és fegyverbemutató nagy sikert aratott az iskola tanulói körében. Az alsó tagozatos gyerekek pedig szakember segítségével ismerkedhet-

tek meg a gyakorlatban a közlekedési szabályok tudnivalóival.

Ezt követően az osztályok az általuk készített és különlegesen díszített menetlevelekkel állomásról állomásra sétáltak. Az állomásokon az elmét, az izomzatot, de még a hangszálakat is megmozgatták a gyerekek. Többek között akadálypálya, ügyességi feladatok, daltanulás, kvízkérdések és focibajnokság színesítették a rendezvényt. Tudatosan törekedtünk

arra, hogy együttműködésen alapuló feladatokat is tervezzünk a gyerekeknek.

A nap lezárásaképpen a Fintorgó Gyermekszínpad Somogyi László kollégánk irányításával előadta a Ludas Matyi című színdarabot. A kis tehetségeknek sikerült maradandó és értékes élményt biztosítaniuk az iskola valamennyi pedagógusa és tanulója számára.

Mercs Róbertné

„Régi érték, új mérték”

Ezzel a címmel tartottak szakmai tájékoztatót az ELTE Origó Nyelvi Centrum vezetői a nyírbátori Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnáziumban 2016. október 20-án, ahol – az iskola nyelvi munkaközössége mellett – a környékbeli iskolák nyelvtanárai is meghívást kaptak a rendezvényre.

Az eseményt Antoni Györgyi, az ELTE Origó Nyelvi Centrum igazgatója nyitotta meg. Ezt követően Szűcs Melinda, a Nyelvi Centrum szakmai igazgatóhelyettese tartott általános tájékoztatót, ismertette a megújult Origó vizsgarendszer változásait.

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye fenntartásában lévő iskola vezetése különösen fontosnak tartja, hogy az intézménybe járó tehetséges, közép- és felsőfokú nyelvvizsga-bizonyítványokat szerzett tanulókat teljesítményük elismeréseként anyagi támogatásban is részesítse.

Jelenleg az országban több mint 60 helyen szerezhető nyelvvizsga-bizonyítvány az Origó vizsgahelyeken, melynek értelmében egy vizsgázónak

sem kell 30-40 km-nél többet utaznia a legközelebbi vizsgahelyig. Távolabbi célként megfogalmazódott a Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium Origó vizsgahelyé váló nyilvánítása. Reményeinket fejezzük ki ennek megvalósulására, hiszen nemcsak iskolánk tanulói vizsgázhatnak helyben, megszokott környezetben, hanem a nyírbátori és környékbeli települések lakói is élhetnek a lehetőséggel, csökkentve ezzel az utazások terheit.

*Bákonyi Zsuzsanna
és dr. Gárdos Lászlóné
angol nyelvszakos tanárnők*

Szentképkiállítás

A debreceni Jézus Szíve-templomban szentképkiállításon vettek részt az érdeklődők októberben. A legrégebbiek

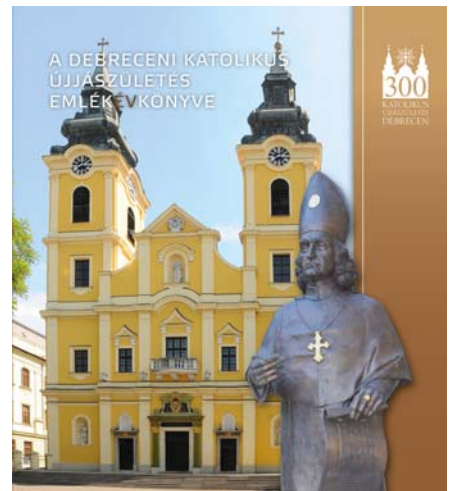
az 1800-as évek végéről valók. A paravánokon a nagyon nagy gondossággal feltűzött kis képek jól láthatók mindenki számára. Az alattuk elhelyezett írások is jól olvashatóak, a szervezők még nagyítókat is kikészítettek a jobb láthatóság érdekében. Négy témakört dolgoz fel a kiállítás: Mária és József a kis Jézussal, Jézus, Jézus, a megváltó és a szentek.

A kiállítás képeit gazdagítja egy igazán nagy ritkaság. Az egyik kedves hívő rendelkezésre bocsátotta két festményét. Az egyik kép hiteles másolat Szent Lukács evangélistának Szűz Máriáról festett ikonjáról (Kr. u. 50.).

A másik kép címe Madonna a rózsával. Festője Fra Angelico (1435).

Mindkét kép limitált másolatban van jelen a világban; mindössze 980 db készült belőlük. A képek másolatait maga Szent II. János Pál pápa aláírásával hitelesítette.

Reviczky Éva – Jézus Szíve Plébánia

Megjelent a Debreceni Katolikus Újjászületés Emlékvönyve

2015-ben volt 300. évfordulója annak az egyháztörténeti eseménynek, melynek nyomán a kálvinistává lett Debrecenbe visszatérhetett a katolikus vallásgyakorlat. Csáky Imre váradi püspök 1715-ben plébániát alapított, visszahozta a ferenceseket Debrecenbe, majd a piarista rendre bízta a templomépítés és az iskola ügyét. Ezzel elindult a debreceni katolikus hitélet máig tartó fejlődése.

Az évforduló tiszteletére a 2015 esztendő tiszteletére a 2015 esztendő Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi megyéspüspök emlékvé nyilvánította. Kiadványunk az emlékvé főbb eseményeiről kíván vázlatos képet adni.

Az emlékvé kereskedelmi forgalomban nem kapható, megtekinthető a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye Könyvtár és Levéltárában (Debrecen, Varga u. 17.).

A nyírcsaholyi asszonylázadásról

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából Nyírcsaholy apraja-nagyja egy kicsit másként készülődött a megemlékezésre.

1956. október 23. és 1960. február 26. két különböző dátum, mégis egybeforr jelentőségük a nyírcsaholyi ember számára. Tulajdonuk, szabadságuk megvédése folytatódott négy év után is a kommunista kárhatalom ellen.

„A jövő csupa múltból áll. Hűek legyünk elveinkhez, értékeinkhez, amelyeket a magyar nép különleges erővel és hittel véd. Büszkén emlékezzünk elődeink tetteire. Nyírcsaholy különlegesebb sok településnél: a forradalom után négy évvel az asszonyok bátrak voltak az erőszakos tévesztés ellen újból harcolni. 1956 kapcsán a nemzeti hősökre emlékezzünk, 1960 esetében a nyírcsaholyi asszonyokról is méltóan kell megemlékeznünk – mondta Kovács Sándor országgyűlési képviselő az ünnepségen.

Bíró Lajos Nyírcsaholyi asszonylázadás nevű emlékművén ez áll: „A jó harcot megharcoltuk, hitünket megtartottuk.”

Az asszonyforradalomról Nagy Béla helyi lakos balladát írt, amelyet először a 2016. október 23-i ünnepségen a Nyírcsaholyi Művelődési Házban mutatott be az Idősek Klubjának Bárdos Lajos költője.

Az asszonylázadás története szerint 1960. február 26-án Nyírcsaholy községben több száz asszony vonult a tanácsháza elé, hogy visszaszerezzék az előző hetekben zajló kollektivizálási kampány (államosítás) során kényszerből aláírt belépési nyilatkozataikat. Úgy gondolták, hogy a nyilatkozatok megsemmisítésével megszűnik tévesz-tagságuk. Az óráig tartó tüntetésnek a megye területéről nagy számban odarendelt rendőrök vetettek véget. Erőszakkal szétszatták a tömeget, kijárási tilalmat rendeltek el, majd hozzákezdték a szervezésben résztvevő személyek kihallgatásához, a tüntetés vélt szervezőinek felkutatásához. Három asszony és két férfi került végül bíróság elé, akik egy-két éves börtönbüntetést kaptak. A két férfit azért ítélték el, mert a rendőrök érkezésekor – a falu riasztása érdekében – meghúzták a római katolikus templom harangját. De mindez nem állította meg a falu népének keresztény, katolikus életét, sőt a tilalmak ellenére még erősebbé vált hitük.

Bohán Judit

Együtt az idős emberekkel

Nyírcsaholyi Idősek Klubja az időseik erőforrásaira támaszkodva menti át értékeit és hagyományait. Valljuk, hogy a hagyományokat, amelyeket ősünk hagytak ránk, nem őrizni kell, hanem folytatni és ápolni. Egy hagyományokban bővelkedő múlttal rendelkező kis közösség számára kevés fontosabb dolog létezik, mint a generációk közötti kapcsolat és együttműködés erősítése, fejlesztése, az együttműködésben lévő erőforrások kiaknázása. E célok jegyében egész évben bővelkedünk hagyományőrző közösségi programokkal, pl.: közös kenyérdagasztás, kemencében sütés az iskolás gyerekekkel, lekvárfőzés rézüstben a kisgyerekes családokkal. Az ős és az adventi időszak még inkább lehetőséget teremt a közös ünneplésekre.

A számos program mellett az Idősek Világnapja is lehetőséget nyújt, hogy megköszönjük időseinknek mindazt, amit értünk tettek, tesznek. Fontos, hogy érezzék: szükségünk van rájuk, az éleltapasztalataikra, a szeretetükre és a türelmükre. Ebben az évben is, e jeles 150 fős ünnepségen óvodásaink, iskolásaink, az Idősek Klubja tagjai és a Petri Pengetősök Citerazenekara szórakoztatta a megjelenteket. Megható és örömteli látvány, amikor, három, négy generáció is képviselte magát aktív közreműködéssel, szerepvállalással.

A köztéren felállított adventi koszorú gyertyáinak meggyújtása is a közösségi összefogás jegyében történt a történelmi egyházak képviselőivel, valamint a helyi intézmények aktív közreműködésével. Adventkor legfontosabb teendőnknek tartjuk, ezért legnagyobb hangsúlyt fektetünk a lelkünk tisztítására, hogy Karácsony estéjén befogadja a szeretetet: Jézust, a megváltót. Szívvel kívánok minden kedves olvasónak áldott, békés Karácsonyt, jó egészséget és boldog új évet.

*Bohán Imréné
Intézményvezető*

Megalakult a Debreceni Oktatási Tanács

Az országban elsőként alakította meg Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a Debreceni Oktatási Tanácsot. A Tanács alakuló ülését 2016. december 1. napján tartotta. A Tanács tagjai között jelen voltak a köznevelési intézményt fenntartó egyházi jogi személyek képviselői is, így a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye részéről, Molnár Katalin főigazgató is.

A napirendi pontok között szerepelt – a résztvevők, meghívottak bemutatkozása után – a Tanács ügyrendjének elfogadása, egy lehetséges, átgondolt, szakmai átfedéseket elkerülő és 2050-ig vizionálható oktatási stratégia tervezésének megbeszélése, amely mennyiségi és minőségi fejlesztésekre fókuszál: 30%-os tanulói létszám emelése, kol-

légium felújítása, bővítése; energetikai felújítások; határon túli diákok vonzása; a városban működő cégek szakképzett munkavállalókkal való „kiszolgálása”.

Dr. Papp László polgármester úr, mint a Tanács elnöke együttműködést és partneri hozzáállást kért a képviselő igazgatóktól, fenntartóktól; közös kiadvány szerkesztését határozta el a város, amelyben népszerűsíteni kívánja a Debrecenben jelen lévő köznevelési intézményeket. Egységes marketingstratégia elkészítéséhez kérte a résztvevők támogatását, adatszolgáltatását, fejlesztési elképzeléseket.

A Tanács következő ülését várhatóan 2017. januárban tartja.

*Molnár Katalin
főigazgató*

Hasulyó Ferenc és felesége, Hasulyó Ferencné készítette a képen látható 370 cm magas, 210 cm széles, 150 kg súlyú keresztet az ajaki római katolikus egyházközség számára. A hársfából faragott korpusszal ellátott kereszt a szlovákiai Somotorban élő 30 éves Trella Erik faszobrász alkotása; három hónap alatt készült el.

A szobrászművész szülőfalujában, Somotorban a lakók egy rövid ideig megcsodálhatták az elkészült szobrot, mielőtt az ajaki templomba szállították volna. A keresztet dr. Michal Bartosz Muszynski, az egri Redemptoris Mater Missziós Szeminárium rektora áldotta meg 2016. augusztus 7-én az aja-

ki egyházközség Nagyboldogasszony búcsúján. Hasulyó Ferenc és felesége, Hasulyó Ferencné vallásos szülők gyerekeiként nevelkedtek fel. Az Istenbe vetett hit végigkísérte eddigi életüket, minden örömteli vagy nehéz helyzetben az Úr Jézusból merítettek erőt, amiért szívből fakadó hálát éreznek. Már egy ideje érett bennük a gondolat, hogy ezt a sok jósgot valamilyen formában meghálálják. Amikor Ferenc pápa a 2016-os évet az irgalmasság évének nyilvánította, akkor döntöttek el, hogy egy keresztet készíttetnek és adományoznak egyházközségük számára.

Hasulyó Ildikó

Laskod kis kápolnájában egy testvérpár keresztelőjére került sor. Lázár István plébános atya első szentségben részesítette Bulcsú 3 éves kislányt és Lelle 1 éves kislányt, akiket szüleik Budapestről hoztak el ide édesanyjuk szülőfalujába.

EGYHÁZMEGYEI TERMÉSZETTUDOMÁNYOS ÉRTEKEZLET A Szent Lászlóban

2016. november 16-án a kisvárdai Szent László Katolikus Gimnázium, Szakgimnáziumba érkeztek a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye katolikus intézményeiben természettudományos tantárgyakat tanító pedagógusok. Előadóink a Debreceni Egyetemről érkeztek. Dr. Tóth Zoltán a fogalmakkal kapcsolatos megértési problémákról tartott előadást, Revákné dr. Markóczi Ibolya pedig a természettudományok oktatásához használható projekt módszerekről adott tájékoztatást. A szünetben és az előadás végén az ismerkedés mellett a laborunkat, berendezéseinket és a 3D nyomtatót is megtekintették az érdeklődők.

Suba István

MNA – ministráns focikupa második forduló

A Magyarok Nagyasszonya ministráns focibajnokságon, amely hagyományosan a vándorkupa elnyeréséért zajlik, 2 geszterédi, 2 újfehértói és 1 egyeki csapat találkozott.

Ezúttal 2016. október 22-én az újfehértói KOSZISZ Szent István Gimnázium és Szakgimnázium tornatermében tartották meg a bajnokságot, amelyet elsősorban ministránsok számára hirdettek meg, de voltak köztük általános és középiskolás hittanosok is. Öt csapat mérte össze tudását a pályán és a hittanos versenyen egyaránt.

Első lett az Újfehértó 2. sz. csapata. A legtöbb gólt az újfehértói Rákos Sándor szerezte. Második helyezést ért el fociban az egyeki csapat, hittanversenyen pedig első lettek. Az MNA-kupa tavasszal Egyeken folytatódik majd. A szervező plébánosok remélik, hogy más egyházközségek is csatlakoznak a kezdeményezésünkhöz.

Juhász Imre plébános

Fotó: Nyéste Tamás

Túrmezei Erzsébet:

Újévi kérés

Láttam, Uram!
Egyik béna volt, a másik aszott, sárga...
vagy nem volt lába...
De a Te fényed hullt a betegágyra!
Hitükkel elrejtőztek Nálad,
és úgy hordozták mázsás terhüket,
a Te erőddel, mint a szalmaszálát.

És láttam szalmaszál alatt roskadókat.
Mert mázsás teher
könnyű, mint a kis szalmaszál, Veled.
De nélküled
a szalmaszál is mázsás súly lehet.

Új évbe indulok,
és nem tudom, mi vár rám.
Csak azt tudom: velem vagy, nem hagysz árván.
Csak azt tudom: utam már kijelölted.
Mint bízó gyermek, járhatok előtted.
Te mérsz ki bút, örömet, munkát, terhet,
s irgalmad mindegyikbe áldást rejtett.

Csak egyet adj: hogy céliránt haladjak,
hogy szalmaszálak alatt ne roskadjak!
És ha szereteted mázsás teherrel
tenné próbára ezt a gyenge vállat –
segíts úgy vinni mázsás terhemet
a Te erőddel – mint a szalmaszálát!